

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzetdir

№ 049 (6732)

17 mart 2023-cü il.
Qiyməti 60 qəpik

Yeni Azərbaycan Partiyasının İdarə Heyətinin iclası keçirilib

4

Türk qardaşlığının ZİRVƏ GÖRÜŞÜ!

Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü Ankarada Türk Dövlətləri
Təşkilatının Dövlət Başçıların Fövqəladə Zirvə görüşü keçirilib

2

Avroparlament, yoxsa İrəvanın notarial kontoru?

Google
axtarışda
Avroparlament
yazdıqda yeni ifadə
də peyda olub -
rüşvət!

5

Kanadalı professor:
"İslamofobiya hazırda
düzülməz həddə gəlib çıxıb"

4

1995-ci il mart
hadisələri

5

Ramazan ayında kimlər
oruc tuta bilməz?

8

11

Maliyyə
piramidası
fırıldaqçıları
necə fəaliyyət
göstərir

Pul əl çirkidir
- məcazi yox,
həqiqi
mənada

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə martın 16-da Ankarada Türk Dövlətləri Təşkilatının Dövlət Başçıları Fövqəladə Zirvə görüşü keçirilib. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev tədbirdə iştirak edib.

Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevi, digər dövlət və hökumət başçılarını qarşılayıb.

Sammitin açılışında çıxış edən Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan Türkiyədə baş verən zəlzələdən sonra "Fəlakət - Fövqəladə halların idarə edilməsi və humanitar yardım" mövzusunda Fövqəladə Zirvə görüşünün keçirilməsi təşəbbüsünə görə Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığını ifadə edərək dedi: "Zirvə görüşünün keçirilməsi çağırışı ilə çıxış edən Can Azərbaycanın Prezidenti cənab İlham Əliyevə şəxsən öz adımdan və millətim adından təşəkkürlərimi bildirirəm".

Ankara Sammitində türkdilli ölkələr arasında iqtisadi əlaqələrin inkişafına mühüm töhfə verəcək qərarların qəbul olunacağını vurğulayan Rəcəb Tayyib Ərdoğan bu baxımdan Türk İnvestisiya Fondunun yaradılmasına dair qərarı xüsusi qeyd etdi. Dövlət başçısı bu Fondun üzv ölkələr arasında infrastruktur, nəqliyyat, kənd təsərrüfatı, turizm, alternativ enerji və digər sahələrdə əməkdaşlığın daha da inkişafına mühüm töhfə verəcəyini bildirdi.

Xəzər hövzəsində Türk dünyası ölkələri ilə neft, təbii qaz və elektrik enerjisi sahələrində irimiqyaslı layihələrin birlikdə uğurla həyata keçirildiyini vurğulayan Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan dedi: "Bakı-Tbilisi-Ceyhan boru kəməri 16 ildir Azərbaycan, Türkmənistan və Qazaxıstan neftini dünya bazarlarına fasiləsiz çatdırır. Onurğa sütununu TANAP-ın təşkil etdiyi Cənub Qaz Dəhlizi sayəsində Türk dövlətləri Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasında mühüm

Türk qardaşlığının ZİRVƏ GÖRÜŞÜ!

Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü Ankarada Türk Dövlətləri Təşkilatının Dövlət Başçıları Fövqəladə Zirvə görüşü keçirilib

Prezident İlham Əliyev:

"Ermənistan Qərbi Azərbaycanda mədəni irsimizi dağıdıb"

rol oynayır".

Türk Dövlətləri Təşkilatına sədrlik edən Özbəkistan Respublikasının Prezidenti Şavkat Mirziyoyev Türkiyədə baş vermiş zəlzələnin bütün Türk dünyasını dərinəndən sarsıtdığını vurğuladı. Şavkat Mirziyoyev Türkiyədə Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın rəhbərliyi ilə görülməli ehtiyat tədbirləri, zəlzələdən zərər çəkənlər üçün yüz minlərlə yeni evin tikilməsi, infrastrukturun qurulması ilə bağlı

proqram və layihələrin əhəmiyyətini qeyd etdi. Bildirdi ki, zəlzələdən dərhal sonra görülməli tədbirlər nəticəsində bir çox insanın həyatı xilas edilib.

Özbəkistan Prezidenti zəlzələ nəticəsində həlak olanların xatirəsini anmaq üçün hər il fevralın 6-sının Türk Dövlətləri Təşkilatı çərçivəsində "Həyatını itirənlərin anım və birlik, bərabərlik və həmrəylik günü" elan olunmasını təklif etdi.

Son illərdə global iqlim dəyişikliyi nəticəsində dağıdıcı hadisələrin sayının və miqyasının artdığını vurğulayan Prezident Şavkat Mirziyoyev belə hadisələrin qarşısının alınması və nəticələrinin aradan qaldırılmasında TDT-nin sistemli əməkdaşlıq platformasının, mülki müdafiə sisteminin yaradılmasının, qabaqcıl dünya təcrübəsinin tətbiqinin, ictimai məlumatlılığın artırılmasının, sıx əməkdaşlıq və dəstək mexanizmlərinin formalaş-

dırılmasının vacibliyini bildirdi. Dövlət başçısı Təşkilat çərçivəsində Təbii Fəlakətlərin Monitorinqi və Təhlili Mərkəzinin yaradılması təşəbbüsünü irəli sürdü.

Türkiyədə baş vermiş dağıdıcı zəlzələnin törətdiyi fəsadlar, qardaş ölkəyə edilən humanitar yardımlar barədə videoçarx nümayiş olundu. Təbii fəlakət nəticəsində həlak olanların xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edildi.

Türkmənistan Parlamenti Xalq Məsləhətinin sədri Qurbanqulu Berdiməhəmmədov çıxışında Türkmənistan Prezidenti Sərdar Berdiməhəmmədovun TDT-nin növbəti toplantısında iştirakında ölkəsinin bu Təşkilata üzv dövlət kimi qəbul ediləcəyinə ümidvar olduğunu bildirdi. Ankara Zirvə görüşünün mövzusunun tarixi əhəmiyyətə malik olduğunu qeyd edən Qurbanqulu Berdiməhəmmədov Türk dövlətlərinin bir-birinə hərtərəfli dost və qardaş dəstəyi verməsinin, belə ağır günlərdə bir olmasının vacibliyini vurğuladı.

Dövlətimizin başçısı Fövqəladə Zirvə görüşündə çıxış edib. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev öz çıxışında diqqətə çatdırıb ki, qardaş Türkiyədə çoxsaylı insanın tələfatına və xəsarət almasına səbəb olan güclü zəlzələnin fəsadları bizi olduqca kədərləndirib. Bu dağıdıcı zəlzələ on minlərlə insanın həyatına son qoyub. Azərbaycan Prezidenti diqqətə çatdırıb ki, Azərbaycan hökuməti və xalqı zəlzələ baş verən andan qardaş Türkiyəyə humanitar yardımlar etmək üçün səfərbər olmuşdur. Azərbaycandan 940 nəfər, o cümlədən xilasedicilər, tibb personalı və könüllülər zəlzələ bölgəsinə göndərilib. Türkiyəyə göndərilən xilasedicilərin sayına görə Azərbaycan dünya ölkələri arasında birinci olub: "Xilasedicilərimizin və həkimlərimizin səyi nəticəsində dağıntılar altından 53 nəfər sağ çıxarılıb. Həmçinin 780 nəfərin cəsədi dağıntılar altında aşkar edilib. Tibb personalımız ümumilikdə 3 mindən artıq şəxsə tibbi xidmət göstərib.

Bu günə qədər 45 milyon ABŞ dollarından artıq vəsait AFAD və digər humanitar qurumların bank hesabına köçürülmüşdür. Bununla yanaşı, qardaş Türkiyəyə 5320 ton humanitar yardım çatdırılmışdır. Azərbaycan və Türkiyə həm sevincli, həm də kədərli günlərdə daim bir-birinin yanında olmuşdur. Bundan sonra da belə olacaq.

Əminəm ki, əziz qardaşım, hörmətli Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın liderliyi sayəsində Türkiyə bu zəlzələnin nəticələrini uğurla aradan qaldıracaqdır. Cümhurbaşqanı Rəcəb Tayyib Ərdoğanın 2020-ci ildə İkinci Qarabağ müharibəsində ilk saatlardan başlayaraq son günə qədər Azərbaycana göstərdiyi siyasi və mənəvi dəstək bizə əlavə güc verdi.

Eyni zamanda, 44 günlük müharibə dövründə bütün Türkiyə xalqı Azərbaycanın yanında idi. Müharibə zamanı və tarixi Zəfərimizdən sonra Türkiyədən minlərlə dəstək və təbrik mesajları gəlmişdir. 2021-ci ilin iyun ayında Qarabağın tacı olan Şuşa şəhərində Türkiyə ilə Azərbaycan arasında Şuşa Bəyannaməsi imzalanmışdır və bizim əlaqələrimiz rəsmən mütəfiqlik səviyyəsinə qaldırılmışdır.

Türkiyə son 20 ildə Cümhurbaşqanı Rəcəb Tayyib Ərdoğanın liderliyi ilə böyük və şərəfli yol keçmiş, dünyada söz sahibi olmuş, güc mərkəzinə çevrilmişdir. Bu gün dünyada Türkiyə ilə hesablaşılar və ona hörmət edirlər. Türkiyənin hərbi gücünü, müdafiə sənayesi sahəsində böyük uğurlarını indi dünyada hər kəs görür. Bu illər ərzində Türkiyədə davamlı sabitliyin təmin olunması, ölkənin inkişafı bütün Türk dünyası üçün önəmli şərtir."

Dövlətimizin başçısı diqqətə çatdırıb ki, 30 illik işğal dövründə yüzlərlə şəhər və kəndimiz, tarixi və dini abidələr, qəbiristanlıqlar Ermənistan tərəfindən məqsədli şəkildə dağıdılmışdır. Yerlə-yeksan edilən Ağdam şəhərini xarici ekspertlər "Qafqazın Hirosiması" adlandırırlar. Qarabağ və Şərqi Zəngəzurd 67 məsciddən 65-i ermənilər tərəfindən dağıdılıb, qalan ikisindən isə donuz və inək tövləsi kimi istifadə edilib:

Ardı Səh. 3

Əvvəli Səh. 2

"Təbii sərvətlərimiz talanıb, ətraf mühitə ciddi zərər vurulub. Birinci Qarabağ müharibəsi nəticəsində 4 minə yaxın vətəndaşımız itkin düşmüşdür. Onların demək olar ki, hamısı işğəncələrə məruz qalaraq qətlə yetirilib. Torpaqlarımız azad edildikdən sonra bir neçə yerdə kütləvi məzarlıq aşkar etmişik. Ermənistan hələ də azərbaycanlı itkinlərin taleyi barədə məlumat verməkdən yayınır.

Ermənistanın işğalına görə Azərbaycan dünyada mina ilə ən çox çirkləndirilmiş ölkələr arasındadır. İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra, yeni 2020-ci ilin noyabr ayından bəri 300-ə yaxın azərbaycanlı mina partlayışı nəticəsində həlak olmuş və ya ağır yaralanmışdır.

2022-ci ildə Praqa və Soçidə Ermənistanın Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü və suverenliyini tanımasına baxmayaraq, hələ də öz qoşunlarını tam olaraq Azərbaycan ərazilərindən çıxarmamışdır. Qarabağda qanunsuz erməni dəstələri və kriminal ünsürlər qalmaqdadır. Ermənistan həm də Zəngəzur dəhlizinin açılması öhdəliyindən yayınır. Beləliklə, Ermənistan 2020-ci il noyabrın 10-da imzalanmış Bəyanatı kobudcasına pozur və buna görə məsuliyyət daşımalıdır.

2020-ci ildə Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun Ermənistan işğalından azad olunmasından sonra Azərbaycan bu ərazilərdə genişmiqyaslı yenidənqurma işləri aparır. Azərbaycan Ermənistan tərəfindən tamamilə dağıdılmış böyük ərazilərə həyatı yenidən qaytarır. Biz sıfırdan 9 yeni şəhər və birinci mərhələdə 300-dən çox kənd və qəsəbə qururuq.

Bu, milli hökumət tərəfindən postmünaqişə dövründə öz maliyyə resursları hesabına həyata keçirilən nadir və misligörünməmiş bir yenidənqurma modelidir. Keçmiş məcburi köçkünlərin öz doğma yurdlarına dönüşü üçün "Böyük Qayıdış" proqramının icrasına başlamışıq.

Yenidənqurma prosesində Türkiyə şirkətləri podratçı kimi bir çox infrastruktur layihələrində fəal iştirak edirlər. Bu günə qədər Türkiyə şirkətləri ilə imzalanmış kontraktların dəyəri 3 milyard ABŞ dollarından çoxdur. Əziz qardaşım Rəcəb Tayyib Ərdoğan azad edilmiş torpaqlara üç dəfə səfər edib, Şuşa, Füzuli, Zəngilan və Cəbrayıl gedib.

Fürsətdən istifadə edərək, işğaldan azad edilmiş Füzuli rayonunda Özbəkistan tərəfindən tikilən məktəbə və Qazaxıstan tərəfindən inşa olunan yaradıcılıq mərkəzinə görə Özbəkistan Prezidenti Şavkat Mirziyoyevə və Qazaxıstan Prezidenti Kasım-Jomart Tokayevə minnətdarlığımı bildirirəm.

Eyni zamanda bildirmək istəyirəm ki, bu yaxınlarda Azərbaycan-Özbəkistan İnvestisiya Fondu və Azərbaycan-Qırğız İnkişaf Fondu yaradılmışdır. Hörmətli həmkarlar, Türk dünyası türk dövlətlərinin hüddurları ilə məhdudlaşmır. Türk dünyası daha böyük coğrafiyanı əhatə edir. Dünyada yaşayan azərbaycanlıların sayı 50 milyondan çoxdur. Onlardan cəmi 10 milyonu müstəqil Azərbaycan Respublikasında yaşayır.

Tarixi torpağımız olan Qərbi Zəngəzurun 1920-ci ilin noyabr ayında sovet hökumətinin qərarı ilə Azərbaycandan ayrılıb Ermənistanla verilməsi Türk dünyasının coğrafi cəhətdən ayrılmasına səbəb olmuşdur. 1991-ci ilə qədər bütün azərbaycanlılar indiki Ermənistan ərazisindən zorla qovulmuşdur. Ermənistan Qarabağda və Şərqi Zəngəzurdakı olduğu kimi, indiki Ermənistan ərazisində, yeni, Qərbi Azərbaycanda da mədəni irsimizi, məscidləri, tarixi abidələrimizi dağıtmışdır. Azərbaycan ictimaiyyəti dəfələrlə UNESCO-ya indiki Ermənistanda Azərbaycan xalqının mədəni irsinin monitorinq edilməsi məqsədilə bu ölkəyə faktaraşdırıcı missiyanın göndərilməsi xahişi ilə müraciət etmişdir və UNESCO-dan müsbət cavab gözləyir.

Qərbi Azərbaycanda etnik təmizləməyə məruz qalan həmvətənlərimiz indi Qərbi Azərbaycan icmasında birləşiblər. Onlar tarixi torpaqlara sülh yolu ilə qayıdışı qarşılarına məqsəd qoyublar. Qərbi Azərbaycan İc-

Türk qardaşlığının ZİRVƏ GÖRÜŞÜ!

Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü Ankarada Türk Dövlətləri Təşkilatının Dövlət Başçıların Fövqəladə Zirvə görüşü keçirilib

İlham Əliyev: "Azərbaycan hökuməti və xalqı zəlzələ baş verən andan qardaş Türkiyəyə humanitar yardımlar etmək üçün səfərbər olub"

Prezident: "Azərbaycan Ermənistan tərəfindən tamamilə dağıdılmış böyük ərazilərə həyatı yenidən qaytarır"

masının hazırladığı Qayıdış Konsepsiyasına əsasən, indiki Ermənistan ərazisindən zorla deportasiya olunmuş azərbaycanlıların öz yurdlarına qayıdışı üçün müvafiq verifikasiya və zəmanət mexanizmi olan və hüquqi baxımdan məcburi olan beynəlxalq razılaşma əldə edilməlidir."

Qazaxıstan Prezidenti Kasım-Jomart Tokayev çıxışında zəlzələ ilə əlaqədar türk xalqının yaşadığı ağır-acının bütün Türk dövlətləri tərəfindən paylaşıldığını bildirdi, ölkəsinin qardaş Türkiyəyə hər zaman yardım göstərməyə hazır olduğunu qeyd etdi.

Türk dövlətlərinin bu vacib zamanda müəmməl birlik və həmrəylik nümayiş etdirdiyini vurğulayan Qazaxıstan Prezidenti qardaşlığın, qarşılıqlı dəstəyin davamlı olmasını arzuladı. O, türk xalqının qarşılaşdığı hər çətinlikdən daha güclü formada çıxdığını qeyd etdi, Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan-

nın rəhbərliyi ilə bu dəfə də belə olacağına əminliyini vurğuladı.

Qırğızıstan Prezidenti Sadır Japarov çıxışında bu Zirvə görüşünün təbii fəlakətdən sonra keçirildiyini diqqətə çatdırdı, qırğız xalqı ilə türk xalqı arasında qədim tarixi əlaqələrin bundan sonra da davam edəcəyini bildirdi. Qırğızıstanın Təşkilatın üzvləri arasında davamlı toplantıların keçirilməsinə böyük önəm verdiyini deyən Sadır Japarov bu mənada üzv dövlətlər arasında siyasi dialoqun əhəmiyyətini vurğuladı. Çoxtərəfli əməkdaşlığın Qırğızıstan üçün çox mühüm olduğunu diqqətə çatdıran Prezident Sadır Japarov ölkələrimiz arasında strateji tərəfdaşlığı dəstəklədiyi və daha da inkişaf etdirdiyi üçün Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə minnətdarlığını ifadə etdi.

Macarıstanın Baş naziri Viktor Orban

Türkiyədə baş verən zəlzələnin dəhşətli olduğunu bildirdi, yenidənqurma işlərində bu ölkəyə dəstək verməkdən şərəf duyacaqlarını dedi. Türkiyənin Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın liderliyi ilə sürətli inkişafının şahidi olduğunu vurğulayan Baş nazir qarşıdakı müddətdə bunun davam edəcəyinə inamını ifadə etdi. Bu gün dünyanın üzləşdiyi münaqişələrə toxunan Baş nazir Türk Dövlətləri Təşkilatının üzv ölkələrinə güclü sülh səylərinə görə təşəkkürünü bildirdi. Qlobal iqtisadiyyatda cərəyan edən hadisələr nəticəsində müxtəlif blokların yaranmasının Macarıstanın maraqlarına uyğun olmadığını söyləyən Viktor Orban bütün ölkələr arasında əlaqələrin qurulmasının tərəfdarı olduğunu vurğulayaraq dedi: "Türk dünyası, Türk dövlətlərinin bu mənada Qafqaz və Mərkəzi Asiyadakı ölkələr olaraq açar rol oynayacaqlarını düşünürəm. Münasibətlərimizi qarşılıqlı hörmət çərçivəsində davam etdirərək bütün dünyaya nümunə ola bilərik. Bu məqsədlə Macarıstan olaraq enerji, ticarət, eyni zamanda, daşıma sahələrində birgə səyləri gücləndirməyə töhfə vermək niyyətindəyik".

Şimali Kipr Türk Respublikasının Prezidenti Ersin Tatar tədbirə dəvətə və bu Zirvə görüşünün keçirilməsi təşəbbüsünə görə Türkiyə və Azərbaycan prezidentlərinə minnətdarlığını bildirərək dedi: "Məni buraya dəvət etdiyi üçün Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanı çox təşəkkür edirəm. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə bu Zirvə görüşünün keçirilməsi təşəbbüsünə görə dərin minnətdarlığımı bildirirəm".

Sonra Türk Dövlətləri Təşkilatının Ağsaqqallar Şurasının sədri və qardaş ölkənin hakim Ədalət və İnkişaf Partiyasının sədr müavini Binəli Yıldırım, Türk Dövlətləri Təş-

kilatının Baş katibi Kubançbek Ömüraliyev çıxış etdilər. Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan bu Zirvə görüşünün keçirilməsi təşəbbüsünə görə Prezident İlham Əliyevə bir daha minnətdarlıq edərək dedi: "Qardaşlığın təzahürü olan bu Zirvə görüşünün keçirilməsi təşəbbüsünə görə İlham qardaşıma və onun şəxsinə Can Azərbaycana bir daha təşəkkürümü bildirirəm".

Prezident Ərdoğan Türk Dövlətləri Təşkilatının hazırkı sədri Özbəkistana da minnətdarlığını bildirdi. Zirvə görüşünə yekun vuran Özbəkistan Prezidenti Şavkat Mirziyoyev sammitdə qəbul olunan qərarların ölkələrimiz arasında əməkdaşlığın inkişafına yeni töhfələr verəcəyinə əminliyini bildirdi. Sonda Ankara Bəyannaməsi və mülki müdafiə mexanizminin qurulmasına dair Protokol imzalandı.

Martın 16-da Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) İdarə Heyətinin videokonfrans formatında iclası keçirilib. İclasın müzakirəsinə Yeni Azərbaycan Partiyasının 2022-ci il üzrə maliyyə hesabatlarının təsdiq edilməsi, Yeni Azərbaycan Partiyasının üzvlüyündən xaric edilməsi təklif olunan şəxslərlə bağlı YAP rayon (şəhər) təşkilatlarının təqdimatlarına baxılması və cari məsələlər çıxarılıb.

YAP Sədrinin müavini-Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov Yeni Azərbaycan Partiyasının 2022-ci il üzrə maliyyə hesabatlarını müstəqil auditor rəyi ilə birlikdə iclas iştirakçılarına təqdim edib. Tahir Budaqov bildirib ki, ötən il yeni maliyyə-üçot sistemine keçid olub və 2022-cü il üzrə partiya-

Yeni Azərbaycan Partiyasının İdarə Heyətinin iclası keçirilib

nın maliyyə hesabatları bu sistem əsasında hazırlanıb.

Müzakirələr zamanı YAP İdarə Heyətinin üzvləri Eldar İbrahimov və Arif Rəhimzadə çıxış edərək maliyyə hesabatının şəffaf və mükəmməl səviyyədə hazırlandığını vurğulayıblar. 2022-ci il üzrə maliyyə hesabatları İdarə Heyətinin üzvləri tərəfindən təsdiq olunub. YAP Sədrinin müavini-Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov maliyyə he-

sabatlarının auditor rəyi ilə birlikdə Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasına təqdim ediləcəyini diqqətə çatdırıb.

Sonra Yeni Azərbaycan Partiyasının üzvlüyündən xaric edilməsi təklif olunan şəxslərlə bağlı YAP rayon (şəhər) təşkilatlarının təqdimatlarına baxılıb. YAP İdarə Heyətinin üzvləri Eldar İbrahimov, Amin İsmayilov, Rəşad Mahmudov, Mübariz Qurbanlı və Aynur Sofiyeva çıxış edərək məsələyə münasi-

bət bildiriblər. 38 nəfərin müxtəlif səbəblərdən partiyanın nüfuzuna xələl gətirdiyinə görə YAP sıralarından xaric olunmasına dair qərar qəbul olunub.

Daha sonra partiyanın Gəncə şəhər təşkilatının sədri Ramil Orucovun səhhəti ilə əlaqədar tutduğu vəzifədən azad edilməsi barədə ərizəsinə baxılıb və müvafiq qərar qəbul edilib. YAP İdarə Heyətinin üzvləri Musa Quliyev və Eldar İbrahimov R.Orucova şəfa diləyərək partiyadakı fəaliyyətinə görə təşəkkürlərini bildiriblər.

Sonda YAP Sədrinin müavini-Mərkəzi Aparatın rəhbəri iclas iştirakçılarını qarşıdan gələn Novruz bayramı münasibətilə təbrik edib, onlara möhkəm cansağlığı və işlərində uğurlar arzulayıb.

Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) Mərkəzi Aparatının, "Azərbaycan Televiziyası və Radio Verilişləri" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin və Narkomanlığa və Narkotik Vasitələrin Qanunsuz Dövriyyəsinə Qarşı Mübarizə üzrə Dövlət Komissiyasının daimi fəaliyyət göstərən İşçi Qrupunun 2023-cü il üçün birgə Tədbirlər Planına uyğun olaraq martın 16-da Sabunçu rayon Gənclər Evinə "Gələcəyimizi birlikdə düşünək" mövzusunda tədbir keçirilib.

Əvvəlcə ulu öndər Heydər Əliyevin və torpaqlarımızın işğaldan

"Gələcəyimizi birlikdə düşünək"

azad edilməsi naminə canlarını qurban vermiş şəhidlərimizin, eləcə də qardaş Türkiyədə təbii fəlakət nəticəsində həlak olanların əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad olunub.

Tədbiri giriş sözü ilə açan YAP Sabunçu rayon təşkilatının sədri Araz Xudadanov narkomanıya ilə mübarizənin sağlam cəmiyyətin formalaşması üçün zəruri şərtlərdən olduğunu bildirib. Onun sözlərinə görə, narkomanıya beləsi insan həyatında sağlamaz fəsadlar yaradır. Ona görə də gənclər bu belədən uzaq olmalı, cəmiyyətin layiqli üzvü olmaq üçün təhsilə xüsusi önəm verməlidirlər.

YAP Mərkəzi Aparatının Gənclər siyasəti və gənclərlə iş şöbəsi müdürünün müavini Zəkiyyə Musayeva bildirib ki, narkomanıya ilə mübarizə və onun profilaktikası

mühüm məsələ olmaqla yanaşı, sağlam cəmiyyətin yetişməsinə ən vacib amillərdən biridir. Gənclərin zərərli vərdişlərdən uzaq olması üçün maarifləndirmə tədbirləri davamlı xarakter daşımalıdır. O qeyd edib ki, ulu öndər Heydər Əliyev Azərbaycan gəncliyini hər zaman güclü və sağlam görmək istəyirdi. Ulu Öndərin bu istiqamətdə müəyyənləşdirdiyi siyasəti hazırda Prezident İlham Əliyev uğurla davam

etdirir.

Sabunçu Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının birinci müavini, rayon İcra Hakimiyyəti başçısı yanında fəaliyyət göstərən Narkomanlığa və Narkotik Vasitələrin Qanunsuz Dövriyyəsinə qarşı mübarizə üzrə Komissiyasının sədri Güloğlan Məmmədov narkomanıyanın fəsadlarından danışaraq, rayonda bu sahədə həyata keçirilən mübarizə tədbirləri haqqında məlumat verib.

Çıxış edən Səhiyyə Nazirliyi Respublika Narkoloji Mərkəzinin həkim-narkoloqu Rövşən Kərimli narkotik maddələrin insan sağlamlığına vurduğu zərərlərdən ətraflı bəhs edib. O, gəncləri bu belədən uzaq olmağa çağırıb.

Narkomanlığa və Narkotik Vasitələrin Qanunsuz Dövriyyəsinə Qarşı Mübarizə üzrə Dövlət Komissiyasının daimi fəaliyyət göstərən İşçi Qrupunun Milli İnformasiya sektorunun müdiri Rəqif Allahverdiyev çıxışında maarifləndirmə işlərinin narkomanıyaya qarşı mübarizədə ən güclü vasitə olduğunu bildirib. O, bu sahədə həyata keçirilən

rilən mübarizə tədbirləri ilə bağlı statistik məlumatları təqdim edib. Onun sözlərinə görə, "Narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların prekursorlarının qanunsuz dövriyyəsinə və narkomanlığa qarşı mübarizəyə dair 2019-2024-cü illər üçün Dövlət Proqramı"nda məhz maarifləndirmə məsələlərinə xüsusi yer verilir.

Sabunçu rayon Gənclər Evinin rəhbəri Kamil Yaqubov isə çıxışında gəncləri asudə vaxtlarını səmərəli keçirməyə, zərərli vərdişlərdən uzaq olmağa çağırıb.

Sonda Azərbaycan Respublikası Gənclər Fondunun dəstəyi və "CAVAN" Gənclər Hərəkatı İctimai Birliyinin təşkilatçılığı ilə çəkilmiş "Qara talelər" sənədli filmi nümayiş etdirilib. Filmə narkomanıyanın insan həyatına vurduğu ağır zərbələrdən bəhs olunur.

Kanadalı professor: "İslamofobiya hazırda dözülməz həddə gəlib çıxıb"

İslamofobiya hazırkı günümüzdə dözülməz həddə gəlib çıxıb. Dünyanın bir çox yerində müsəlmanlar güllələnir və ya digər alqəddici hərəkətlərə məruz qalırlar.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sözləri Kanadanın "Wilfrid Laurier" Universitetinin Sosio-logiya və Müsəlmanşünaslıq üzrə professoru Jasmin Zin "İslamofobiya irqçiliyin və ayrı-seçkiliyin spesifik forması kimi: Yeni global və transmilli çağırışlar" mövzusunda keçirilən beynəlxalq konfrans çərçivəsində "Müstəmləkəçilik, yeni imperalizm və islamofobiyanın kəsişməsi: tarixi və müasir perspektivlər" adlı plenar sessiyada çıxışı zamanı deyib.

"Xüsusilə qadınlar daha çox hədəf götürülüb. Müsəlmanlar Fransa və bəzi ölkələrdə neqativ insanları kimi göstərilirlər. Gender məsələsində, həmçinin müsəlman qadınlarının geyimləri terrorist geyimi olaraq qələmə verilir və cəmiyyətə aşılınır. Bu da təbii ki, yolverilməz haldır", - deyərək kanadalı professor vurğulayıb.

1995-ci ilin mart hadisələri tarixi yaddaşımızda iz salıb. Dövlət çevrilişinə silahlı cəhdlərin göstərilməsi müstəqil dövlətçiliyimizə qarşı yönəldilmişdir. Hakimiyyətə gəlmək və Azərbaycanı parçalamaq niyyətində olan xəyanətkarların planlarını həyata keçirmək, artıq həmin zamanda mümkün deyildi. Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə getdikcə artan nüfuzundan, inkişafından təşvişə düşənlər istənilən qüvvə ilə birləşib, ölkəmizə zərbə vurmaq istəyirdilər. Azərbaycanı parçalanma və məhv olma təhlükəsindən xilas edən Ulu Öndər Heydər Əliyevin xalqın iradəsi ilə, demokratik və qanuni yolla hakimiyyətə qayıdışı ölkəmizi sevməyən qüvvələri narahat edirdi. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin müdrik daxili və xarici siyasəti nəticəsində siyasi hakimiyyət böhranı, anarxiya və özbaşınalığa son qoyuldu. Azərbaycanda yeni tarixi mərhələ - dövlət müstəqilliyinin möhkəmləndirilməsi dövrü başladı. Ulu Öndərimiz Heydər Əliyev dünyanın bir çox aparıcı dövlətlərinin rəhbərləri, nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlar və işgüzar dairələrlə yüksək səviyyəli rəsmi görüşlər keçirərək, Azərbaycan həqiqətlərini, dövlətimizin mövqeyini dünyaya çatdırırdı. Məlumdur ki, AXC-Müsavat dövründə respublika iqtisadiyyatı tamamilə dağıdılmış, xalqın rifahı aşağı düşmüşdü. Şimalda "Sadval" separatizmi, cənubda Talış-Muğan Respublikası xülyası, qərbdə erməni işğalı, ölkəmizdə çətin ictimai-siyasi böhrana yol açmışdı. 1993-1995-ci illər müasir Azərbaycanın tarixinə dövlət müstəqilliyinin qorunub saxlanması uğrunda mübarizə dövrü kimi yazılmışdır.

"MƏSƏLƏNİ SÜLH YOLU İLƏ YATIRTMAQ VƏ ONUN QARŞISINI ALMAQ ÜÇÜN GÖRDÜYÜMÜZ TƏDBİRLƏR NƏTİCƏ VERMƏDİ"

Azərbaycan öz müstəqilliyini elan etdikdən sonra dövlətçiliyimizə çox qəsdlər oldu. Ulu Öndər Heydər Əliyevin qətiyyəti nəticəsində bunların qarşısı alındı. 1995-ci ilin martında baş verən hadisələr Azərbaycan dövlətçiliyinin qüvvətlənməsini istəməyənlərin əməli idi. 1995-ci il martın 16-dan 17-nə keçən gecə paytaxtın 8-ci kilometr qəsəbəsinə "OMON"-çuların qarargahı yaxınlığında atışma başladı. Ermənistan silahlı qüvvələri torpaqlarımızı işğal etdiyi bir vaxtda, Azərbaycanın paytaxtında bir qrup vəzifəli hərbi hakimiyyəti ələ keçürmək üçün dövlətçiliyimizə qəsd edirdi. Onların hakimiyyət hərisliyi nəticəsində, qardaş qanı töküldü. Cavadov qardaşlarının hakimiyyəti qeyri - konstitusion yolla ələ keçirmək cəhdləri 22 hərbi, 7 mülki şəxs, 1 polis və 8 XTPD əməkdaşının ölümünə səbəb oldu. Hadisə nəticəsində, 105 nəfər yaralandı. XTPD rəhbəri Rövşən Cavadov isə aldığı güllə yarısından DİN-in hospitalında vəfat etdi. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin Azərbaycan 17 mart 1995-ci il dövlətçiliyinin qorunub saxlanması məsələlərinə həsr olunmuş müşavirədə çıxışında həmin hadisələrə aydın gətirək belə deyirdi: "Bizim iki gün ərzində məsələni sülh yolu ilə yatırtmaq və onun qarşısını almaq üçün gördüyümüz tədbirlər nəticə vermədi. Martın 13-dən 14-nə keçən gecə həmin silahlı dəstə öz niyyətini yerinə yetirmək üçün - yeni Tovuz, Gəncə bölgələrini zəbt etmək üçün Tovuzda olan hərbi hissəyə hücum etdi, döyüş başladı və bu döyüş nəticəsində o banda

darmadağın oldu, Orada olan itkilər və bizim çətinliklərimiz sizə məlumdur. Bu gün artıq sizə deyə bilərəm ki, həmin bu bandanın üzvləri - orada deyirdilər ki, XTPD-nin cəmi 60 nəfər üzvü var, lakin onlar kənardan da adamlar cəlb edib silahlandırmışdılar - 160 nəfər həbs olunmuşdur. Görürsünüz, bir qrup, bir neçə adam - ola bilər 10-15, 20-25 adam cinayət edərək nə qədər adamı dartıb bu cinayətə gətirib çıxarmışdır. Qeyd etdiyim kimi, biz bunun qarşısını aldığımız. Ancaq bütün bu işlərə rəhbərlik edən Rövşən Cavadov öz niyyətlərindən əl çəkmədi. O, Qazaxa getmişdi ki, guya bu işlərin həll olunmasına kömək etsin. Kömək etmədi. Əksinə, orada aranı daha da qızıdırdı. Ondan sonra gəlib burada, 8-ci kilometr qəsəbəsində XTPD-nin bazasında bu dəstəni qızıdırıb, silahlandıraraq dövlət çevrilişi etməyə hazırladı".

"AZƏRBAYCAN XALQI ARTIĞ ÖZ DÖVLƏTÇİLİYİNİ QIYMƏTLƏNDİRMƏLİDİR, BUNU ANLAMALIDIR"

Belə ağır zamanda Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyev vətəndaş qarşılıqlarına səbəb ola biləcək hadisənin qarşısını aldı və ölkədə davam edən hakimiyyət böhranına, anarxiya və özbaşınalığa son qoydu. Həmin hadisələr, bir daha göstərdi ki, Azərbaycan xalqı və onun ordusu ölkə daxilində qarşıdurma yaratmaq istəyənləri dəstəkləmir və onları müdafiə etmir. Tərəfdar dövlət cinayətləri Azərbaycana müəyyən zərblər vursa da, qan tökülərsə də, müstəqil Azərbaycan dövlətçiliyini bir daha sınaqdan çıxardı. Onun möhkəm, qüdrətli olduğunu göstərdi, qanunsuz zor işlətməyən mənasızlığını sübut etdi. Xatırladaq ki, Ulu Öndər hadisələrin gedişatına əsasən, qarşıdakı təhlükəni, respublikamızda yenə də dövlət çevrilişi cəhdi baş verə biləcəyini hiss edərək martın 15-də televiziya ilə xalqa müraciət etdi.

Müraciətin əsas məqsədi Rövşən Cavadov, onun dəstəsinə və respublikamızın içindən, xaricindən ona havadarlıq edən, onu istiqamətləndirən, ona güc verən, bu işlərə sövq etdirən qüvvələrə Azərbaycanı dağıtmaq, qan tökməyən qarşısını alınması idi. "Azərbaycanın dövlətçiliyini qorumaq lazımdır. Azərbaycan xalqı artıq öz dövlətçiliyini qiymətləndirməlidir, bunu anlamalıdır və bunun nə qədər böyük sərvət olduğunu bilməlidir və hər bir vətəndaş bu sərvətin qorunmasına öz payını verməli, öz xidmətini göstərməlidir. Deyə bilərəm ki, bizə, mənə gələn teleqramlardan, məktublardan, telefon zənglərindən və bu iki günün içərisində ictimaiyyətimizdə gedən proseslərdən məlum olur ki, mən bu müraciətim xalq tərəfindən böyük rəğbətlə və hörmətlə qarşılanıbdır. Bu günlər respublikanın şəhərlərində, rayonlarında, əmək kollektivlərində keçirilən yığıncaqlar, mitinqlər, gedən danışıqlar, müsahibələr, yazılar - hamısı onu göstərir ki, xalq həmrəydir, dövlətçiliyi qorumaq əzmindədir və Prezidentin müdafiə edir. Siz mənim mövqeyimi bilirsiniz: Azərbaycanın müstəqilliyi, dövlətçiliyi, ərazi bütövlüyü, sərhədlərin toxunulmazlığı, xalqımızın rifahı - budur mənim mövqeyim. Azərbaycanın bu belə vəziyyətindən çıxarılması, respublikamızın demokratiya yolu ilə gətməsi, demokratik islahatların aparılması, demokratik seçkilərin keçirilməsi, demokratik konstitusiyanın qəbul olunması - budur mənim mövqeyim. Mən bu mövqeyimlə yaşayıram, bundan sonra da bu mövqə ilə fəaliyyət

Avroparlament, yoxsa İrəvanın notarial kontoru?

*Google axtarışda
Avroparlament yazdıqda
yeni ifadə də peyda olub - rüşvət!*

Avropa parlamentinin illər uzunluğunu Azərbaycan əleyhinə bəyanatlar səsləndirməsinə, məruzələr etməsinə necə dəyərlər alışmış olmuşuq. Artıq assosiativ düşüncəmizdə həm də belə bir fikir formalaşır ki, bu qurum sanki İrəvanın Avropadakı notarial kontoru rolunu oynayır. Ümumiyyətlə, az qala dünyada baş verən bütün neqativ hadisələrə görə Azərbaycanı "günahkar" çıxaran və heç vaxt müsbət məsələlər haqqında fikir bildirməyən Avroparlament artıq açıq-aydın olaraq demokratiyaya, həqiqətə deyil, yalana, böhtana və şərə xidmət göstərdiyini sübut edir - xüsusilə, kürsülərində oturan və erməni lobbisinə xidmət edən, o cümlədən korrupsiyaya bulaşan parlamentariləri sayəsində!

Azərbaycan əleyhinə daxil olan bütün müraciətlərə eyni motivdə yanaşılır

Bu dəfə Bakının məsuliyyətinə "Ermənistanın suveren ərazilərinə qarşı aqressiya" damğasını yapışdırmağa cəhd edən adicəkilən qurum bu da azmış kimi, artıq mövcud olmayan Minsk qrupuna belə istinad edir, qeyri-aktual realiaqlar vasitəsi ilə "təki məruzə gen-bol olsun" xislətində özünü biabır etməyə davam edir. Hətta belə desək, qurum Avropada və dünyada cərəyan edən global siyasi təlatümlər ətrafında daha geniş platformada tədbirlər keçirməsi yerinə döndürlüb balaca diskusiyaya dərnəyi. Üstəlik, daha bir mənzərə olaraq Avropa Parlamenti İrəvanın notarial kontoruna bənzəyir - sənəd daxil olur, ona sadəcə nəzər salınır və axırda da möhür vurulur... Və beləcə, Azərbaycan əleyhinə daxil olan bütün müraciətlərə eyni motivdə yanaşılır. Nə araşdırma var, nə də...

Avropa Parlamentinin ən çox istifadə etdiyi ifadə, birmənalı olaraq, erməni kontekstindəki "ərəzi bütövlüyü" sözüdür

Ümumiyyətlə, maraq üçün Avropa Parlamentinin son həftələrdəki fəaliyyətini əks etdirən məlumatları nəzərdən keçirəndə biz bu məlumatlarda ancaq və ancaq Azərbaycanı ittiham edən xəbərləri oxuya bilərik. Amma həqiqətə naminə etiraf edək ki, Google axtarışda Avroparlament yazdıqda yeni ifadə də peyda olub - rüşvət! Bəli, məhz rüşvət və korrupsiya ki, bu barədə də dəfələrlə yazmışıq, özü də faktlarla, istinadlarla və s. Artıq Belçika polisinin başı da bu kimi məsələlərdə əməlli-başlı qarışıb...

Daha bir nüans: Avropa Parlamentinin ən çox istifadə etdiyi ifadə, birmənalı olaraq, erməni kontekstindəki "ərəzi bütövlüyü" sözüdür. Fəqət Azərbaycanın ərazi bütövlüyü barədə ümumiyyətlə danışılır. Məsələn, Azərbaycanın beynəlxalq aləm tərəfindən tanınan və 30 ilə yaxın dövr ərzində işğal altında qalmış ərazilərini öz gücü ilə azad etməsi və yenidən bütövləşdirməsi barədə bir kəlmə də olsun danışılmayıb. Niyəsinə isə artıq yuxarıda qeyd etmişik-erməni lobbisinin korrupsiyalasmış pulları hesabına.

Belə çıxır ki, Azərbaycan dünyəvi olması ilə yanaşı, həm də müsəlman ölkəsi olduğu üçün çıxdas edilir və istənilən anda bütün "günahlar" Azərbaycanın üzərinə yazılır (!)

Amma bu da son deyil. Avroparlamentin ermənipərəst fransız deputatlarının fəaliyyətlərinə də nəzər salmaq olar. Onların təqdim etdikləri sənədlər isə Avropanın insan haqlarına verdiyi dəyərlərdən yan keçməklə bilavasitə dini ayrışdırıcılıq kontekstini əhatə edir. Bunu seçmək də əsla çətin deyil - "xristianlıq dəyərləri", "xristianlıq həmrəyliyi" və s. Təəssüf ki, belə sözlər orada dəfələrlə işlədilib və nədənsə Avropanın müvafiq insan hüquqları strukturları bu ayrışdırıcılığı görməzdən gəliblər. Belə çıxır ki, Azərbaycan dünyəvi olması ilə yanaşı həm də müsəlman ölkəsi olduğu üçün çıxdas edilir və istənilən anda bütün "günahlar" Azərbaycanın üzərinə yazılır (!) Yaxşı, tutaq ki, ölkəmizin müsəlman olması kontekstində dini ayrışdırıcılıq formulu işə salınır. Onda növbəti sual üzə çıxır: bəs Azərbaycanda da xristianlar yaşamırlarmı?! Və ya ölkəmizdəki katoliklər və pravoslavlar monoetnik Ermənistanlıklardan səviyyəyə aşağı hesab olunurlar?! Həmçinin, məgər xristianlıq dəyərləri ölkələrə görəmi seçilir?!

Belə yaşamanın daha bir adı islamofobiyaadır!

Göründüyü kimi, absurdluq ortadadır və Avropa Parlamentinin hər hansı qətnamə çıxarmasına baxmayaraq daha bir fakt budur ki, Bakı ilə Brüsselin münasibətləri, əməkdaşlığı heç də bu qətnamələrdən asılı deyil və olmayacaq da. Realiaqla qalanda isə təsis edilərkən mötəbər qurum kimi tanınan Avropa Parlamenti indi döndürlüb İrəvanın notariat kontoru, habelə, islamofobiya mərkəzi. Bu açıq-aydın, rahat görülməli bir mənzərədir ki, biz müşahidə etməkdəyik. Belə mənzərə həm də global təhlükələrə yol açan bir gerçəklikdir. Bir halda ki, insan azadlıqları, bəşəri inanclar, zaman-zaman siyasi qərarların, qətnamələrin qəbulunda irqçilik, millət mənsubiyyətləri ayrışdırıcılıq siyasi alətə çevrilirsə! Təəssüf edilən də məhz budur...

Rövşən RƏSULOĞ

yət göstərəcəyəm. Bütün dünyaya bəyan edirik ki, heç bir qüvvə mənə xalq tərəfindən seçilmiş qanuni Azərbaycan prezidenti kimi öz mövqeyimdən çəkəndirə bilməz. Bu günlərdə gedən proseslər bunu bir daha sübut etdi", - deyərək Ulu Öndər bildirmişdir.

Bu gün Azərbaycan Ulu Öndərin ideyalarına sadiqdır. Ulu Öndər Heydər Əliyev siyasətinin Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilməsinin nəticəsində Azərbaycan bütün sahələrdə yeni nailiyyətlərlə müşahidə

olunan sürətli inkişaf mərhələsinə qədəm qoyub. Müasir yanaşmalar və milli iqtisadi prioritetlər əsasında mükəmməl islahatlar konsepsiyasının reallaşdırılması nəticəsində Azərbaycan son illərdə yüksək inkişaf tempərinə görə dünyanın lider dövlətləri sırasındadır. Məhz bu inkişaf, güclü iradə, müdrik siyasətin nəticəsidir ki, işğaldan azad olunan ərazilərimizdə kompleks işlərin həyata keçirilməsi start götürüb.

Zümrüd BAYRAMOVA

Hə, dilimizdə "yüngül" sözüdür.

var ki, ismin əlamətini bildirir. Antonimi də "ağır" sözüdür. Bir də bu "yüngül" və "ağır" sözlərinin məcazi mənası vardır ki, bu da xarakterlərə verilən qiymətdir: yüngültəbiətli insan, ağır təbiətli insan. Ağır təbiətli insan ağzından dürr süzülən, özünü cəmiyyət, el arasında təmkinli aparın insanlara deyilir. Yüngültəbiətli isə danışığını, hərəkətini bilməyən, harada özünü necə aparacağını müəyyən edə bilməyən adamlara deyilir. Məsələn, Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyanın adı çəkilən an gözlər önünə nə gəlir, yüngültəbiətli adam. Bu adam bilməz ki, nə danışığını bilir, nə də hərəkətini. Bütün göstəriciləri ilə yüngüldür. Adamları güldürür. Sanki siyasi bir fiqur deyil, səhnədə rol oynayan artistdir. Lakin əslində Paşinyan nə siyasi fiqur, nə də artistdir. Çünki onun siyasətindən nə çıxar, artistliyindən nə çıxar. O, sadəcə yüngültəbiətli bir adamdır.

Bu adam yalnız güldürür. Həm özünü gülünc vəziyyətə salır, həm də ətrafdakıları güldürür. Məsələn, bu adamı baş nazir bilib ora-bura çağırırlar da. Bunun elə bir beynəlxalq görüşdə, söhbətdə gülünc doğurmadan iştirakını görən olubmu? Özündən asılı deyil də, nə etsin, daim özünü ifşa edir. Allah da onu belə yaradıb.

Bax, yadınızdadır, Paşinyanın Cıdır düzündəki rəqsi? Bu, yüngüllük deyildi, bəs nə idi? Həm də siyasi yüngüllük idi bu. Başqasının torpağında əl qaldıraraq rəqs etmək, həm də bilib ki, bu torpağın sahibi gəlib başına yumruqla elə vuracaq ki, gözlərinə ağ gələcək, sözün həqiqi mənasında, yüngüllük deyildimi? Aradan az müddət keçməmiş həmin yumruq Paşinyanın təpəsinə endirilmədi? Və Cıdır düzündən elə qovuldu ki, bir də ayağı ora əsla dəyə bilməz. Dedim bu, Paşinyana böyük bir dərs olar. Yüngüllükdən əl götürər. Lakin...

Bunun ardınca Paşinyanın "Qarabağ Ermənistanıdır və nöqtə" deməsini necə, xatırlayırsınız? Həqiqətən bu adam yüngüldür də. O dərəcədə yüngüldür ki, əmin olmadığı sözü danışır və dünyanı özünə güldürür. Onun dediyi "Qarabağ Azərbaycandır və nida" kimi üzünə çırpılarda və qısa zamanda kor gözləri ilə bunu görəndə bu adam yenə də anlamadı, çünki yüngüllük onun xəmirindədir. Xəmir də ki elə bir şeydir ki, nə cür yoğrularsa, məhsulu da o keyfiyyətdə olacaq.

dır. Ta o dünyaya qədər.

O günü də Paşinyan erməni icması nümayəndələrinin Bakıya gəlməsi ilə bağlı nə desə yaxşıdır, əgər onlar Bakıya getsələr, qayıdacaqlarmı? Ardınca da "Bu suala kim cavab verə bilər?", -deyib Bax, bu da növbəti yüngüllük.

Bu adama valah yazığım gəlir. O mənada ki, yüngül olmaq əsla müsbət bir keyfiyyət deyil. Sən bir ölkənin baş naziri olasan, eyni zamanda yüngül olasan, ağzının danışığını bilməyəsən, nə hərəkət etdiyini düşünməyəsən, vallah, ağır dərddir. Paşinyan bu dərddə harada və necə mübtəla

olub deyə fikirləşəndə çox düşünmədim, kökdən gələn bir məsələ olduğu qənaətinə gəldim. Çünki illərdir qonşuluqda yüngül erməniləri elə hey görmüşük. Qonşu torpağına göz dikmək, qonşunun evini yağmalamaq, qonşunun torpağında, həyətinə arsız-arsız araç-çaxır içmək, çığır-bağır salmaq yüngüllük deyil? Hələ başqasının torpağından it kimi qovulanda unitazı sinəyə sıxıb ehtiyatla aparmağı demirəm. Ta bu yüngüllüklərin fonunda Paşinyandan başqa nə isə gözləmək olarmı əcəbə?

Ot kökü üstündə bitməyib onun yanından boy atmayacaq ki... Paşinyan da kökü üzərində pərvaz edib, bəxti getirib deyim, gətirməyib deyim, olub nazir, indi də ki, ətrafa yüngüllükdür ki, səpələyir. Bunun son sözünə baxın: erməni icması Bakıdan qayıda biləcəkmi?

Bir-ikisinin dərddi Allah qurtarmışdı ki, sənə o murdar nümayəndələrinə əl vura. Birincisi, sizdən fərqli olaraq biz qonağı həmişə qonaq kimi qarşılayıb, qonaq kimi də yola salmışıq. İkincisi, kimin nəyinə gərəkdir sənə iki-üç... Nə üçün salamat qayıtmamalıdır, ay yüngül? Sizin dərşinizi müharibə meydanında vermədikmi? Lazım gələndə elə yenə orada verəcəyik, narahat olmağa dəyməz, vallah.

Paşinyan yetər ta. Az özünü gülünc elə, vallah, molla demişkən, sənə hər sözünə bismiş toyğun gülməyi gəlir ey. Özünü niyə belə alçalırsan axı... At o nazirliyini, get çıx səhnəyə. Vallah, komediya janrında elə gözəl səhnə əsərləri yaradarsan ki, adın nazirliyindən ikiqat çox tarixə düşər. Güldürmə camaatı. Siyasi səhnədə yüngüllüyün bəsidir ta. Bir özünü o biri səhnədə də sına, görək...

Mətanət Məmmədova

MƏTLƏB

Metlebsalahov@mail.ru

Məktəbli çantasına yüklənən təhsil

Hər dəfə mən təhsil barədə yazanda, sosial şəbəkələrdə paylaşım edəndə, yazılan rəylərdə ən çox bu fikri səsləndirirlər: "ağressiv yanaşmadır, təhsilin üstünə çox da getmək olmaz." Axı niyə başa düşmürük ki, təhsil cəmiyyət üçün bütün sahələrin hamısından çox-çox önəmlidir. İlk əvvəl vətənpərvər, savadlı, əsl müəllim adına layiq olan hörmətli MÜƏLİMLƏRİMİZİ alqışlamaqla keçək əsas mətləbə.

Təhsil ilk əvvəl bütöv bir xalqın tale məsələsidir. Çünki gələcəyin VƏTƏNDAŞI, gələcəyin cəmiyyəti məhz sinif otaqlarında yetişdirilir. Məktəb həm də memarlıq ocağıdır, müəllim insan mühəndisi, təhsil isə keyfiyyət nişanı! Çünki savadsız memardan başlamış savadsız və "qəssab" həkimə, savadsız jurnalistə, mənəviyyət yoxsulu olan VƏTƏNDAŞA qədər- bunların hamısı natamam, keyfiyyətsiz təhsilin "əsərləridir".

İllərdir, onilliklərdir, hətta dəyərdim ƏSRLƏRDİR bu cür savadsız tədrisin acı nəticələrini yaşamışıq. Tariximizdəki bir çox acı səhifələr, acı dərslər məhz təhsilsizlikdən, yaxud belə ifadə edək- beyin hüceyrələrimizə, düşüncələrimizə ruhən deyil, sadəcə formal şəkildə aşılaraq natamam tədris ucbatından yaranıb. Nə tariximiz, nə ədəbiyyatımız, nə vətən sevgimiz- heç biri geniş və əhatəli, ürkədən deyil, sadəcə formal şəkildə bizə çatdırılıb müxtəlif dövrlərdə. Düşüncəmizə, milli şüurumuza müsbət mənada güllə kimi təsir edən tədris əsrləridir ki, həsrətlik. Bu acı həqiqət dəhşətli də olsa, əlahəzrət FAKTDIR. Unutmayaq: formal təhsil təhsilsizlikdən qat-qat dərəcədə təhlükəlidir. Çünki yarımqıç, formal tədris insan beynini birdəfəlik şikəst edir, əzizlərim!

İndi keçək təhsildə keyfiyyət məsələsinə. Daha doğrusu kiçik yaşlı şagirdlərin həddindən artıq dərş proqramı ilə yüklənməsinə. Sözsüz ki, keyfiyyətsiz təhsili yaradan əsas amillərin başında müəllimin aldığı aylıq məvacibin bu aydan o bir aya yetməməsi, ehtiyacın biliyi üstələməsi dayanır. Düzdür, deyəcəksiniz ki, biliyi şagirdə formal deyil, geniş və əhatəli şəkildə tədris etmək, canıyananlıq etmək müəllimin içindən gələn hissdır. Bura-sı ilə tam razıyam. Amma unutmayaq ki, ac qarın, ehtiyac son anda hər şeyi üstələyir. Hətta vətənpərvər müəllim olmaq həvəsini də.

Sözsüz ki, gözü və nəzəri daima şagirdin cibinə "boylan" müəllimlər də az deyil və bu mövzunun özü ayrı məsələdir. Bugünkü mövzumuz körpə çiyinlərə yüklənən ağır çantalar barədədir.

Birinci sinifə gedən körpə uşaqların həddindən artıq dərş proqramı ilə yüklənməsi, üstəgəl dərşdən dərhal sonra əlavə məşğələlərə cəlb olunmaları bu körpə zehinlərin qönçə açmamış solan gül kimi məhv olmalarına səbəb olur. Körpə insan zehni daşıya bilməyəcəyi fənlərlə bəribaşdan çökəltmək təhsil, tədris deyil, sözün əsl mənasında pədaqoji soyqırımdır, başqa heç nə!

6-7-8 yaşlı körpə beyninin miqyasına görə tədris proqramı tərtib olunmalıdır. Balaca şagirdlər hədsiz dərş proqramı ilə yüklənməməlidirlər. Bu nəyə görə edilməlidir?- ilk növbədə körpə zehninə daha sərbəst şəkildə, ilkin tədris proqramını rahatlıqla mənimsəməsi üçün. 6-7 yaşlı uşağın beyin hüceyrələrini lazımsız proqramlarla bəri başdan yükləmək o deməkdir ki, gələcək illərdə onun rahat və keyfiyyətli bilik qavramasını bəri başdan balalayırısan.

Bu gün elə tək-cə paytaxt Bakının ictimai nəqliyyatında kiçik yaşlı şagirdləri və onların çantalarını güc-bəla ilə daşıyan valideynləri, qoca nənə və babaları izləmək kifayət edir ki, aşağı sinif şagirdlərinə aşılaraq tədris barədə məlumatlı olasan. Mənzərə belədir: zorla, deyində-deyində ağır yüklü çantaları daşıyan valideynlər, dərşdən sonra sanki azadlığa çıxan, fasiləsiz su və qida qəbul edən, dərşlərin çoxluğundan elə avtobusdaca şikayətlənən şagirdlər, məktəbli sumkalarından boylanmış müxtəlif tədris kitabları...

Axı bu körpə çiyinləri ana dili, əlifba, riyaziyyatdan başqa digər fənlərlə yükləmək nəyə lazımdır? Qoy bu körpələr ana dilini, riyaziyyatı, əlifbanı daha mükəmməl öyrənsinlər. Onların körpə beyninə musiqi, həyat bilgisi, xarici dillər, informatika fənnlərini dürtükdürmək nəyə lazımdır? Təsəvvür edin ki, birinci sinif qədem qoyan uşaqlar cəmi bir-neçə həftədən sonra sinif müəllimləsinin yanına əlavə məşğələlərə, rus və ya ingilis dili kurslarına yazılırlar. Axı bunlar hələ heç əlifbanı düz-əməlli tanımırırlar, tədrisin əlifbasına belə bələd deyillər, bunların nəyinə lazımdır əlavə məşğələlər? Bunlara hərfləri, ana dilini, riyaziyyatı mükəmməl öyrət. Əlavə fənnlər ən pis halda ikinci sinif pilləsindən, sadəcə aram-aram tətbiq oluna bilər. Yazımın MUSTAFASI: körpə beynləri daşıya bilməyəcəkləri fənnlərlə elə bəribaşdan yükləyib qurutmaq olmaz. Gələcəyimizi indidən qoruyaq!

Avropa Parlamenti yaxın günlərdə növbəti dəfə Azərbaycana qarşı obyektivlikdən və realıqdan uzaq, böhtan xarakterli qətnamə qəbul etməyə hazırlaşır. Avropa Parlamentinin vaxtaşırı anti-Azərbaycan fəaliyyəti ölkəmizin ədalətli mövqeyinə təsir göstərmək, Azərbaycanı gözəndən salmaq və Ermənistanın xeyrinə güzəştlər əldə etmək cəhdidir. Bəs, görək QHT rəsmiləri AP-nin bu fəaliyyəti ilə bağlı nə düşünür. SİA mövzu ilə bağlı QHT rəsmiləri arasında sorğu keçirib.

"Vətəndaş Maarifləndirilməsi" İctimai Birliyinin icraçı direktoru Elşad Məmmədli: "Avropa Parlamenti Qərbdəki, Avropadakı anti-Azərbaycan şəbəkəsinin əlində alət olan qurumlardan biri kimi xarakterizə olunur. Avropa Parlamenti hələ 2021-ci ilin 20 mayında "Ermənistan və Azərbaycan arasında sonuncu münəfişdən sonra hərbi əsirlər" adlı qətnamə qəbul etmişdi. Həmin qətnamə ilə tanışlıq zamanı bəlli olmuşdu ki, avroparlament ümumiyyətlə bölgədə mövcud olan

realılıqları ya dərk etmir, ya da bunu qərəzli şəkildə təhrif edir. Hər iki variantda səbəb Avropa Parlamentinin anti-Azərbaycan şəbəkəsinin, xüsusən Sorosun maliyyələşdirdiyi gizli şəbəkənin əlində bir təzyiq vasitəsi kimi istifadə olunmasıdır.

Avropa Parlamenti həmin 2021-ci ildəki qətnaməni qəbul edərkən bəlli olmuşdu ki, sənd bir tərəfli qaydada, yalnız işğalçı ermənilərə və qərəzli, saxtakar erməni mediasına istinad edir. Açıq-aydın sevilirdi ki, bu sənəd bir-başqa ermənipərəst adamların və ya erməni lobbisinin pullarının təsiri ilə yazılıb.

Avropa Parlamenti faktiki olaraq Vətən Müharibəsindən sonra Ermənistanın təcridatçı davranışlarını görmək istəmir. Azərbaycan birmənalı şəkildə sülh və əməkdaşlıq üçün təkliflər verir.

Prezident İlham Əliyev dəfələrlə ən yüksək tribunallardan bunu bəyan edib. Ancaq Avropa Parlamenti bu səmimi açıqlamalara qətiyyən istinad etmir, Ermənistanın pozuculuq əməllərini nəzərə almır, üstəlik gorbagor olmuş ATƏT-in Minsk Qrupunu diriltmək üçün canfəşanlıqlar edir. Bu həmin Avropa Parlamentidir ki, ikinci Qarabağ Müharibəsi dövründə Ermənistan tərəfindən Azərbaycanın döyüş zonasından kənarda olan Gəncə, Tərtər, Bərdə, Goranboy, Mingəçevir və rayon və şəhərlərinin ballistik raketlərdən atəşə tutulmasına, bu zaman 100-dən çox dinc insanın qətlə yetirilməsinə kor oldu. Müharibədən sonra isə Ermənistanın davamlı olaraq törətdiyi təcridatlar, mina terroru, diversiyalar barədə faktları görməzdən gəldi.

Dəfələrlə belə faktlar səslənib ki, Avropa Parlamentində siyasi korrupsiya pik səviyyədedir. Yeni avroparlamentin üzvləri erməni lobbisinin təsiri altında, maddi maraqlarla çalışır və qərəzli qətnamələrə imza atırlar.

Bütün dünya bilir ki, Ermənistan 30 il ərazində Azərbaycanın 20 faiz torpağını işğal altında saxlayıb. Faktlarla sübut edilir ki, ikinci Qarabağ savaşından sonra Ermənistan sərhədlərin delimitasiyasından boyun qaçırır və təcridatlar törədir. Azərbaycan Prezidenti rəsmən bəyan edib ki, Azərbaycanda Dağlıq Qarabağ adlı inzibati ərazi vahidi yoxdur. Minsk Qrupu isə faktiki olaraq özünü buraxıb, fəaliyyəti yoxdur. Laçın yolunda isə heç bir blokada yoxdur və humanitar daşımalar, mülki şəxslərin istifadəsi üçün açıqdır. Laçın yolunda yalnız azərbaycanlı fəallar, QHT-lər ermənilərin törətdiyi ekoterrora qarşı etiraz aksiyası keçirirlər. Bütün bunlar hamıya aydındır. Avropa Parlamentində əslində bu realılıqları bilirlər. Ancaq realılıqları demək onların qərəzli missiyasına uyğun deyil. Ümumiyyətlə, Avropa coğrafiyasında çoxları istəmir ki, Cənubi Qafqaz regionunda Azərbaycan lider ölkə kimi daha da güclənsin. Bu onların uzaqmənşilli və məkrli siyasi planlarına uyğun deyil. Ancaq bütün bunlar əbəddir.

Avropa Parlamentinin qərəzli siyasi bəyanatları bütövlükdə Avropanın Azərbaycana münasibəti kimi dəyərləndirilə bilməz. Bu qurum sadəcə ermənipərəst dairələrin rəpudur.

Avropa Parlamentinin qərəzli qətnaməsinə QHT rəsmilərinin BAXIŞI

Azərbaycan Avropa ilə enerji, təhlükəsizlik məsələləri üzrə tərəfdaşdır. Azərbaycanın enerji layihələri Avropa üçün çox mühümdür. Bu baxımdan Avropa Parlamenti kimi rəp qurumların qərəzli bəyanatları qətiyyən ölçü meyarı hesab edilməməlidir.

Qərəzli, anti-Azərbaycan şəbəkələr daim olacaq. Ancaq biz yalnız onları tənqid etməklə kifayətlənməməliyik. Avropa Parlamentində, AŞPA-da, digər beynəlxalq təşkilatlarda ermənipərəst dairələri işfə etmək üçün kontr-tədbirlər planlarımız da hazırlanmalı və həyata keçirilməlidir. Eyni zamanda biz çalışmalıyıq ki, beynəlxalq qurumları fakt qarşısında qoymaq üçün davamlı işlər görək, biz də özümüzə uyğun şəkildə bu qurumlara nüfuz edək, dostlar, yoldaşlar qazanaq".

"Orta Asiya və Güney Qafqaz Söz Azadlığı Şəbəkəsi" İctimai Birliyinin sədri Nadir Azəri: "Əslində, Avropa Parlamentinin Azərbaycanla qarşı bu cür qərəzli yanaşması heç də təəccüblü və təsadüfi deyil. Çünki bu qurumun da digər bəzi Qərb qurumları, o cümlədən bəzi xarici ölkələr kimi erməni sevgisindən başı du-manlanıb. Bu tipli təşkilatlar beynəlxalq hüququn prinsiplərini, bütün dəyərləri erməni sevgisinə, yaxud da belə deyək ki, özlərinin islamafob, türko-fob siyasətinə qurban verirlər. Avropa Parlamentinin yaxın günlərdə növbəti dəfə Azərbaycana qarşı obyektivlikdən

və realıqdan uzaq, böhtan xarakterli qətnamə qəbul etməyə hazırlaşması bu təşkilatın mahiyyətini bir daha ortaya qoyur. Bu kimsəyə sirs deyil ki, AP Azərbaycana qarşı düşmən mövqedən yanaşır. Daha deqiq desək, bu qurum Azərbaycanla bağlı bütün addımlarına erməni sevgisi, işğalçı Ermənistanə dəstək və təəssüflə də olsa bunu qeyd etməliyəm, xristian həmrəyliyi prizmasından yanaşır. Təsəvvür edirsiniz ki, XXI əsrdə Avropanın mərkəzində deputatlar Ermənistan-Azərbaycan münasibətlərinə sırf xristian həmrəyliyi prizmasından yanaşırlar. Bu təəssüf doğurmaqla yanaşı, Avropanın necə bir acınacaqlı, həm də təhlükəli durumda olduğundan xəbər verir. AP-nin məsələlərə bu cür yanaşması bu qurumda təmsil olunanların orta əsr səlib yürüşləri dövrünün təfəkkürünə qayıtdıqlarını sübut edir.

AP-nin erməni sevgisinin arxasında dayanan başqa bir məqam isə korrupsiya ilə bağlıdır. Bəlli olduğu kimi, AP həm də korrupsiya cinayətlərinin tüğyan etdiyi bir qurum kimi tanınıb. Bununla bağlı yetərincə məlumatlar və faktlar var. Heç uzağa getməyək. AP-nin Yunanıstandan olan vitse-prezidenti Eva Kailinin milionlarla dollar korrupsiya cinayətində ittiham edilməsi bütün dünyaya bəllidir. Özü də bu, qurumla bağlı korrupsiya əməllərinə dair nə birinci, nə də sonuncu haldır. Digər tərəfdən AP Ermənistanın və erməni lobbisinin "konyak diplomatiyası"ndan gen-bol faydalanan qurum kimi

də tanınır. Məhz bunun nəticəsidir ki, AP sanki Ermənistan Parlamentinin komitəsinə çevrilib. Elə təsəvvür yaranır ki, AP Ermənistan Xarici İşlər Nazirliyi tərəfindən göndərilən layihələri notarius kimi təsdiqləyir. Təbii ki, bu günə kimi Azərbaycana qarşı atılan qərəzli addımlar, qəbul edilən hansısa qərəzli bəyanat və qətnamələr heç bir nəticə verməyib. Eyni zamanda bundan sonra da bu cür cəhdlər iflasa uğrayacaq. Azərbaycanı bu cür addımlarla haqq yolundan döndərəcəklərini düşüncələr, xüsusilə də AP həm yanılır, həm də boş yerə zaman və enerji itirir".

"Orta Dəyərlər" İctimai Birliyinin sədri Aqil Camal: "44 günlük Vətən müharibəsindən sonra Avropanın bir sıra təşkilatları Azərbaycana qarşı bir tərəfli və qərəzli mövqeyi ilə seçilməkdədir. Xüsusilə, Avropa Parlamenti canfəşanlıq göstərir. Hal-hazırda ağırlı da olsa, sülh gündəliyi ilə bağlı gedən bir proses var. Bu prosesdə tərəflərə bərabər məsafədə olmaqdansa,

Ermənistanə daha çox tərəfkeşlik etmək, eyni zamanda Azərbaycana qarşı qərəzli və əsasız iddialar irəli sürməkdədir. Bu da bir sıra suallar doğurur. Bu təşkilatlar işğal dövründə hər zaman öz susqunluqları ilə və əllərində olan təsir mexanizmlərinin Ermənistanə qarşı istifadə olunmasında maraqlı olmayıblar. Amma bu gün Azərbaycanla Ermənistan arasında qarşılıqlı sülh danışıqlarının aparıldığı bir məqamda hansısa dairələr Avropa Parlamenti vasitəsilə danışıqları pozmağa, Ermənistanın mövqeyini masada gücləndirməyə çalışırlar. Maraqlıdır ki, son günlərdə Azərbaycan çarpaz atəş altındadır. Yalnız Qərbin deyil, həm də Rusiyanın bölgədə olan sülhməramlı kontingentinin təcridatçı hərəkətləri, eyni zamanda İranın Azərbaycanla bağlı addımları onu göstərir ki, dünyada bir-birinə zidd olan qüvvələr Azərbaycana münasibətdə eyni mövqedən çıxış edirlər. Hesab edirəm ki, bu müəyyən qədər Türkiyədəki son hadisələrlə bağlıdır. Türkiyə hökumətinin başının bir qədər qarışıq olması, kimlərsə fürsət verib ki, Azərbaycana qarşı hər kəs öz bildiyi formada təzyiq göstərsin".

"Vətəndaşların Sosial Rıfahı Naminə" İctimai Birliyinin sədri İradə Rizazadə: "Nə qədər ki Azərbaycan güclənəcək, bir o qədər də ona qarşı təzyiqlər güclənəcəkdir. Əlbəttə ki, ermənilərin havadarları var. Biz bunu bilirik. Avropa Parlamenti Azərbaycan əleyhinə qətnamə qəbul etməsi bir daha göstərəcək ki, yəndə qeyri-obyektivlik baş alıb gedir. Düşünürəm ki, bu məsələ ilə bağlı fikirlərimizi açıq şəkildə bildirməliyik. Çünki Azərbaycan tarixində heç vaxt təcavüz məsələsi olmayıb.

Nəyə görə Avropa Parlamenti bizə qarşı aparılan işğalçı siyasətə, soyqırımlara öz səsinə çıxarmır? Heç bir əhəmiyyəti olmayan Minsk Qrupu yaratdılar.

Azərbaycan həqiqətən də çox dözümlü xalqdır ki, neçə illərdir buna səs çıxarmadıq. Amma sonda gördük ki, Minsk Qrupu başqa bir istiqamətdə fəaliyyət göstərir. 30 il işğalda olan torpaqlarımız getdikcə dağılırdı. Bəs, Avropa Parlamenti bunu görmürdü? Bugünkü gündə ekofəallar da, Qeyri Hökumət Təşkilatları da Azərbaycanın öz torpaqlarında aksiya keçirir. Biz öz tarixi haqlarımızı səsləndiririk. Cənab Prezident İlham Əliyev xarici siyasətində bizim haqlı mövqeyimizi dünyaya çatdırırsa, biz də öz torpaqlarımızda dayanmadan səsimizi duyurmalıyıq. Avropa Parlamenti əleyhimizə qətnamə qəbul edərsə, öz qərəzli münasibətini göstərmiş olacaq".

"Cəmiyyətin İnkişafı" Mərkəzinin sədri Əhməd Abbasbəyli: "Avropanın və ümumilikdə Qərbin Ermənistanə "qayğısı" bir neçə səbəbdən qaynaqlanır. Böyük ehtimalla bu məsələdə din təəssübkeşliyi özünü göstərir. Doğrudur, bu məsələ bir o qədər də hallanmasa da, yəndə din faktorunu kənara atmaq olmaz. Nə qədər müasir, demokratik cəmiyyət tərənnüm etməyə çalışsalar da, təəsüf ki bu cür düşüncəli insanlar siyasi tribunlarda hələ də var. Amma burada bir əsas məsələ var. Deməli, Nikol Paşinyanı hakimiyyətə gətirən qüvvələrin məqsədi Ermənistanı Rusiyanın nəzarətindən çıxarmaq idi. Hələki buna nail ola bilməyiblər, amma məsələni sona çatdırmaq istəyirlər. Bunun üçün Ermənistanə xüsusi diqqət göstərməlidirlər. Bugünkü gündə Azərbaycan regionda müstəqil siyasət yürüdən dövlətdir. Azərbaycanın bir müttəfiq dövləti var ki, o da Türkiyədir.

Paşinyanı hakimiyyətə gətirən qüvvələr belə addımlar atmaqla sanki Ermənistanın yanında olduqlarını göstərməyə və onun Rusiyanın nəzarətindən kənar normal yaşaya biləcək illuziyasını yaratmağa çalışırlar. Ermənistan cəmiyyəti də buna inanmağa çalışır. Düşüncələr ki, Rusiya olmadan tam sərbəst yaşaya bilərlər. Çünki Avropa, xüsusilə də Fransa onları bu cür düşünməyə vadar edir. Hesab edirəm ki, Ermənistan ikili oyun oynayaraq həm Rusiyadan bəhrələnməyə, həm də Qərbdən müəyyən imtiyazlar əldə etməyə çalışır. Ona görə də bu gün vəziyyət bu cürdür".

"Təxris Olunmuş Hərbçilərin Gəncləri Maarifləndirmə" İctimai Birliyinin sədri, "Qardaşlığımız əbəddir" QHT koalisiyasının rəhbəri Emin Həsəni: "Təəsüf ki, insan haqlarından, demokratiyadan danışan Avropa Parlamenti bu cür qətnamə qəbul etməyə hazırlaşır. Bu, realıqdan çox uzaqdır. Avropa illərdir ATƏT-in Minsk Qrupunun timsalında bu məsələlərlə məşğul olduğunu görüb. 30 ilə yaxın bir müddətdə BMT TŞ-nin 4 qətnaməsi yerinə yetirilməyib. Ermənilər Xocalıda XX əsrin sonlarında beynəlxalq aləmdə ən ağır cinayət olan soyqırımı törətdilər. İspanyada katalonlar belə bir hadisə törətdikdə siyasi separatizm ona qarşı ən ağır tədbir gördü. Onda insan hüquqlarından danışılmadı. Qarabağda isə hərbi separatizm, işğal, terror var. Guya ki Avropa Parlamenti bunu bilmir? BMT TŞ-nin üç daimi üzvü Amerika, Rusiya və Fransanın hansı biri Ermənistanə təzyiq etdi?!

Xocalıda əli azərbaycanlıların qanına batmış Sarkisyan Koçaryan prezident kimi Avropa Şurasında iştirak edirdi. Ona heç kim terrorçu, hərbi cinayətkar olduğunu demirdi. Bunlar hamısı onu göstərir ki, dünyada hələ də ikili siyasət var. Azərbaycanın və Türkiyənin güclənməsi, regionda Türk Birliyinin yaranması və Azərbaycanın müstəqil siyasət aparması dünyanın bəzi dövlətlərini narahat edir. Ermənipərəst qüvvələr Azərbaycana təzyiq etmək üçün bu cür çirkin əməllərə əl atırlar. Amma bunlar yolverilməzdir. Azərbaycan öz haqlı mübarizəsini sona qədər aparacaqdır".

Ləman Əlizadə

İslam İnqilabı Keşikçiləri Korpusu (İİKK) Ermənistan və Rusiyanın vasitəçiliyi ilə silahlılarını Qarabağa sızdırı bilirlər. Bu barədə İsrailin ingilisdilli I24 telekanalının analitik məqaləsində bildirilir. Türkiye Gazetesi nəşrinin daha əvvəl bu haqda verdiyi məlumatını şərh edən kanal da qeyd edib ki, İranla Ermənistan arasındakı sıx münasibətlər nəzərə alınarsa, müxtəlif şüa qruplaşmalarına məxsus silahlıların gizli qaydada erməni əhalisinin yaşadığı separatçı anklava atılacağını istisna etmək olmaz.

"İnamla ehtimal etmək olar ki, İİKK Qarabağdakı Rusiya sülhməramlı qüvvələrinin dəstəyi ilə öz fəaliyyətlərini koordinasiya edib Qarabağa sızmaq imkanını əldə edəcəklər"

İddiaya görə, bunun üçün torpaq yollardan istifadə ediləcək ki, ermənilər həmin yolları anklava silah daşımaq üçün istifadə ediblər. O da bildirilir ki, Rusiya İranın əsas

İsrail TV kanalından Qarabağa bağlı diqqətçəkən iddia

I24 kanalı Türkiye Gazetesi-nin məlumatını şərh etdi

müttəfiqidir və İran Ermənistanla olan yeganə yola nəzarət edir.

Bildirilir ki, bu məsələdə Azərbaycan ərazilərində qalan separatçılar da rol alırlar.

Daha bir məlumata görə, İran və Rusiya Ukraynada davam edən müharibə sayəsində öz əlaqələrini gücləndiriblər. "İnamla ehtimal etmək olar ki, İİKK Qarabağdakı Rusiya sülhməramlı qüvvələrinin dəstəyi ilə öz fəaliyyətlərini koordinasiya edib Qarabağa sızmaq imkanını əldə edəcəklər", deyər yazan İsrail TV kanalı nəticədə bu qüvvələrin Azərbaycana qarşı əməliyyatlar keçirə biləcəyini də istisna etməyib.

Rövşən RƏSULOY

"Fransa artıq Avropada islamofobiyanın mərkəzinə çevrilib"

Hər zaman demokratiyadan, insan haqlarından ağız dolusu danışan Fransa dövləti əslində bu dəyərləri çoxdan ayaqlar altına atıb. Bu ölkədə güc strukturlarının dinc aksiyaya iştirakçılarına qarşı zorakılıq aktlarına yol verməsi adi hala çevrilib. İnsanların sərbəst toplaşmaq azadlığına qarşı dözümsüz mövqe ortaya qoyan Makron hakimiyyətinin həyata keçirdiyi siyasət Fransanın özü haqqında yaratmağa çalışdığı "tolerant" və "demokrat" ölkə imicini darmadağın edib. Bugünün Fransasında irqçilik, islamofobiya ifrat həddə çatıb. Xüsusilə, islamofobiya meyilləri müasir Fransa cəmiyyətində geniş vüsət alıb. İslam dininə qarşı qadağaların artması, dəməklərin ləğv edilməsi, məscid tikintisinə icazə verilməməsi, ifadə azadlığı adı altında müsəlmanların müqəddəs saydıqları inancların təhqir edilməsi və bütün bunların dövlət siyasəti səviyyəsində təşviq edilməsi Fransa cəmiyyətində islamofobiyanın müəşəkkil hal almasına səbəb olub.

Diqqətçəkən məqamlardan biri də odur ki, Fransada Emmanuel Makron hakimiyyətə gələndən sonra bu ölkədə islamofobiya daha geniş vüsət alıb. Belə ki, müsəlmanlara qarşı nifrət və irqçi siyasət Fransa siyasi hakimiyyəti tərəfindən dəstəklənir. Makron hakimiyyəti müxtəlif adlar altında qanunlar qəbul edilməsinə nail olaraq, əslində islamofobiyanı təşviq edir. Məsələn, 2021-ci il 21 avqust tarixində qəbul olunan "Respublika prinsiplərinə

hörmətin möhkəmləndirilməsi haqqında" Qanun açıq şəkildə müsəlman əhalisinə qarşı etimadsızlıq mühiti yaradılmasını təşviq edir. Müsəlmanlara qarşı yönələn bu Qanunun icrası çərçivəsində hökumət aparatında İslamın və müsəlmanların müşahidə edilməsi üçün 101 struktur yaradılıb, 24 min 887 müsəlman təşkilatı, müəssisəsi gizli qara siyahıya alınıb və yoxlanılmaqdadır. Müsəlmanların sahib olduqları 718 təşkilatın, o cümlədən 4 məktəbin, 37 məscidin, 210 müəssisəsinin, 2 təşkilatın fəaliyyəti dayandırılıb. Təkcə bu fakt təsdiqləyir ki, Makron hakimiyyətinin müsəlmanlara, Afrika qitəsindən gələnlərə qarşı diskriminasiya siyasəti sistemli xarakter daşıyır və bunun dünyəviliklə heç bir əlaqəsi yoxdur. Bu siyasət Fransa hökumətinin irqçi təfəkkürünə əsaslanır. Bu fikirləri Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) Xətai rayon təşkilatının sədri, siyasi elmlər doktoru Vüqar Rəhimzadə açıqlamasında bildirib.

Vüqar Rəhimzadə vurğulayıb ki, Fransa əhalisinin təxminən 10 faizə yaxın hissəsini müsəlmanlar təşkil etsə də, onların tam hüquqlu vətəndaş kimi cəmiyyətə inteqrasiya olumasına, dini inanclarını həyata keçirmələrinə maneçilik üçün müxtəlif addımlar atılır. İslam dininə qarşı təhqirlər, etirazlar adi hala çevrilib. Anti-İslam əhval-ruhiyyəsi məqsədli şəkildə alovlandırılır və bunun üçün medianın gücündən istifadə edilir. Elə götürək "Charlie Hebdo" jurnalını. Bu fransız nəşrində dünya

müsəlmanlarının müqəddəs hissələrinin təhqir olunması müasir dünyamızın çox böyük ehtiyac duyduğu mədəniyyətlərarası və dinlərarası dialoq səylərinə zərər verir. Bu dərinin qarşısında Türkiyədə baş verən dəhşətli zəlzələdən sonra yayımladığı karikatürə islamofobiya, türkofobiyanın Fransada nə qədər dəhşətli səviyyədə olduğunu göstərir. Mediada müsəlmanlar barbar kimi təqdim edilir, ölkədə baş verən cinayətlər onlarla əlaqələndirilir. Bu hal xüsusilə seçki dövrlərində daha aktiv şəkildə müşahidə edilir. Seçkilərdə iştirak edən namizədlər müsəlmanlara nifrəti təbliğ etmək yarışına girirlər. Televiziyalarda təşkil edilən müxtəlif proqramlarda nifrəti artıran irqçi ifadələrə geniş yer verilməsi müsəlmanlara münasibətdə ayrı-seçkiliyi təbliğ edir. Müsəlmanlara qarşı həyata keçirilən təbliğatda onların Fransa cəmiyyətinə yad olduqları fikri formalaşdırılır. Müsəlman sakinlərə, eləcə də qardaşları Fransa vətəndaşlarına, digər etnik və dini qruplara qarşı diskriminasiya siyasəti total xarakter daşıyır. Bu vəziyyətin yaranması, islamofobiyanın artıq tendensiya halını alması planlı şəkildə həyata keçirilir. Fransada islamofobiya meyillərinin kəskin artmasında, nifrət atmosferinin yaradılmasında Makron hökumətinin siyasi dəstəyi böyükdür.

YAP Xətai rayon təşkilatının sədri bildirib ki, qeyd edilən faktlar bir daha təsdiqləyir ki, müsəlmanlara münasibətdə yol verilən ayrı-seçkiliyi, ədalətsizliyi, dini etiqad azadlığının pozulmasını Fransanın artıq yırtılmış demokratiya pərdəsinin altında gizlətmək mümkün deyil. Müsəlmanlara qarşı ayrı-seçkiliyi addım-addım qanunlaşdırən Fransada demokratiya, insan hüquqları, ədalət, bərabərlik kimi dəyərlər aşınmaya məruz qalıb. Etnik, dini və digər azlıqların ölkə cəmiyyətinə inteqrasiyasına mane olaraq, onlara qarşı sistemli və davamlı ayrı-seçkilik siyasəti həyata keçirən Fransa artıq Avropada islamofobiyanın mərkəzinə çevrilib. Bu siyasət Fransaya yaxşı heç nə vəd etmir. Beynəlxalq münasibətlər sistemində nüfuzunu itirən Fransa unutmamalıdır ki, əkdüyü nifrət toxumları əvvəl-axır elə onun özünə zərbə vuracaq.

Ramazan ayında kimlər oruc tuta bilməz?

QURUM RƏSMİSİ AÇIQLADI

"Ramazana çox az bir müddət qalıb. Ramazan ayı dualar ayıdır, çox mübarək və həzrətli bir aydır. Ramazan ayında insanlar tənbellik etməməlidir. Sağlam insanlar mütləq Allaha xatir oruc tutmalıdır. Allah-təala bu ayda rəhmət qapılarını açar və bəndələrini səsləyər. Yəni, Ramazan ayında dua etməli, ibadətə məşğul olmalıyıq". Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında Qafqaz Müsəlmanlar İdarəsinin sədr müavini Hacı Fuad Nurullayev deyib.

Onun sözlərinə görə, bu ayda bacarılan qədər səbrli olmaq lazımdır: "Ətrafdakı insanlara qarşı diqqətli olmalıyıq. İmkani olan insanlar ehsan paylaya bilirlər. Hərəkət öz gücü və imkanı müqabilində ehtiyacı olanlara yardım etməlidir. Ramazanda şeytan zəncirlənir. Yəni, nəfisi istəklər buxovlanır və bacardığı qədər ibadətə məşğul olur. Xəstələrə baş çəkmək, yaxınları olan yaşlıları, böyükləri axtarmaq, yaxşı işlərlə məşğul olmaq Allah tərəfindən bəyənən bir əməldir və çox böyük savabları var".

Qurum rəsmisi sözlərinə davam edərək bildirib ki, bunlarla yanaşı, müəyyən insanlar bu ayda oruc tuta bilməz: "Hamilə qadınlar, xəstə yaşlı insanlar bu sıraya daxildir. Əgər imkanları varsa, həmin insanlar hər bir gün üçün fidyə versinlər. Ramazanın sonunda fitr bayramı ərəfələrində bu yardımı etsə, boynundan onun kəfərəsi götürülmüş olar. Yoxsullara əl tutmaq böyük savabdır. Amma maddi durumu əl verməyən insanlar üçün bu bir şərt deyil. İmkani olmayan insanlar oruc tuta bilmirsə, dualar edər, namazını çoxaldar.

Oruc tutmaq təbii ki, həddi-buluğa çatmış insanlar üçün haqdır. 9 yaşdan yuxarı qızlar, 15 yaşında oğlanlar həddi-buluğa çatmış sayılır. Amma diqqətli olmaq lazımdır. Orqanizm oruc tutmağa imkan verməlidir. Bununla belə heç bir uşağı da oruc tutmağa məcbur etmək olmaz. Uşaqlarımızı, nəvələrimizi oruc tutmağa həvəsləndirməliyik. Müəyyən xəstələr var ki, onların mütləq qidalanması lazımdır. Həmin xəstələrə ac qalmağa həkimlər icazə vermir. Əgər gün ərzində mütləq şəkildə dərman qəbul edən xəstələrə oruc tutmaq vacib sayılır".

Ləman Əlizadə

Azərbaycan-Almaniya münasibətlərində yeni hədəflər

İlham Əliyev: "Azərbaycan Avropaya təkcə təbii qaz yox, yaşıl enerjini də ixrac edən ölkəyə çevriləcəkdir"

Azərbaycan əlaqələri yüksək səviyyədədir. Siyasi dialoq müntəzəm olaraq aparılır və əminəm ki, mənim səfərim bizim ikitərəfli münasibətlərimizə çox böyük töhfə verəcəkdir."

Səfər çərçivəsində bir çox məsələlər müzakirə olunub. 30-a yaxın almaniyalı iş adamı ilə Cənab Prezidentin görüşü əlaqələrin daha da möhkəmlənməsinə töhfəsini verəcəkdir. Görüşdə iqtisadi sahədə, o

sın. Beləliklə, 28 il ərzində BMT Təhlükəsizlik Şurasının 4 qətnaməsini icra etməyən Ermənistan cəmi 44 gün ərzində öz məğlubiyyəti ilə barışmalı olmuşdur", - deyən Cənab Prezident bildirib ki, 2019-cu ildə Ermənistanın bugünkü baş naziri demişdi ki, "Qarabağ Ermənistandır və nöqtə" və bu, faktiki olaraq sülh danışıqlarına vurulan ən böyük zərbə idi: "44 günlük Vətən müharibəsi zamanı biz sübut etdik ki, Qarabağ Azərbaycandır və nida işarəsi. Biz bu nida işarəsini 2020-ci il noyabrın 8-də Şuşada qoyduq". İndi isə sülhün zamanının çatdığını bildiren Cənab Prezident Azərbaycanın Ermənistanla sülh təklif etdiyini və 5 prinsip əsasında sülh müqaviləsini təklif etdiyini söyləyib: "Ümid edirəm ki, Ermənistan bu şansı qaçırmayacaq, nəhayət Cənubi Qafqazda sülh və əməkdaşlıq dövrü başlayacaqdır".

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Almaniya Prezidenti Frank-Valter Ştaynmayyer ilə geniş tərkibdə görüşü zamanı "Biz Azərbaycan və Ermənistan arasında münasibətlərin sülh yolu ilə həllinə töhfə vermək üçün əlimizdən gələni edəcəyik", - deyərək Prezident bildirib: "Hesab edirəm ki, razılaşma əldə etmək üçün yaxşı şans var, xüsusən də ötən ilin oktyabrında Soçidəki görüşlərdən sonra Ermənistanın və Azərbaycanın bir-birinin ərazi bütövlüyünü və suverenliyini tanıdığı bir zamanda. Bu sazişi gec-tez imzalamaq yaxşı fikirdir. Biz beynəlxalq hüquqa əsaslanan və bizim mövqeyimizə görə sülh sazişinin əsasını təşkil etməli olan beş prinsip işləyib hazırlamışıq".

Cənab Prezident Ermənistanın üçtərəfli Bəyanata əsasən Zəngəzur dəhlizinin açılması ilə bağlı üzərinə düşən öhdəlikləri yerinə yetirmədiyini də diqqətə çəkib. Laçın yolunun son nöqtəsində, Azərbaycan və Ermənistan sərhədində Azərbaycanın müvafiq sərhəd-keçid məntəqəsinin yaradılması ilə bağlı təklifi barədə məlumat verən dövlətimizin başçısı Zəngəzur dəhlizinin fəaliyyətə başlaması ilə region üçün yeni nəqliyyat dəhlizinin formalaşmasına imkan yaracağını vurğulayıb. Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın hazırda öz ərazisində dəmir yollarının və avtomobil yollarının qurulması üzrə işləri sürətli şəkildə davam etdirdiyini bildirib. "Azərbaycan Ermənistanla sülh müqaviləsinin imzalanma prosesini, Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti Şarl Mişelin missiyasını, Brüssel sülh gündəliyini dəstəkləyir. Məhz bu əsnada aparılan görüşlərdə, qəbul edilən bəyanatlarda sülh müqaviləsinin və sülh gündəliyinin platforması müəyyən olunub", - deyən Prezident qeyd edib ki, beş prinsipi özündə əhatə edən sülh müqaviləsinin imzalanması ilə bağlı təşəbbüs, məhz Azərbaycan tərəfindən irəli sürülüb və iki ölkə arasında sülh müqaviləsi bu prinsiplər əsasında imzalana bilər. Azərbaycanın mövqeyinin iki yanaşmadan ibarət olduğunu bildiren Prezident İlham Əliyev deyib ki, birinci yanaşma Azərbaycan ilə Ermənistan arasında sülh müqaviləsinin imzalanması, ikinci yanaşma isə Azərbaycanın Qarabağın erməni sakinləri ilə dialoqun həyata keçirilməsidir. Qarşılıqlı anlaşma, hörmət və etimad şəraitində keçən görüşlər bir daha onu göstərir ki, Almaniya Azərbaycanla əlaqələrini inkişaf etdirməkdə maraqlıdır və dövlət başçısının bu səfəri Azərbaycan-Almaniya münasibətlərində yeni səhifə açacaqdır.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

www.sesqazeti.az

Azərbaycanın Avropada ən vacib siyasi-iqtisadi tərəfdaşlarından biri olan Almaniya əlverişli coğrafi mövqeyinə, zəngin təbii resurslarına və demokratik inkişaf səviyyəsinə görə Cənubi Qafqazın lider dövlətinə çevrilmiş ölkə ilə əməkdaşlığın daha da dərinləşməsinə maraq göstərir. Etibarlı tərəfdaş kimi münasibətlərin ildən-ilə inkişaf etdirilməsində dövlət başçılarının qarşılıqlı səfərləri önəmlidir. Azərbaycanın müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra ölkəmizlə Almaniya arasında diplomatik münasibətlər qurulmuşdur. Ötən müddət ərzində, diplomatik münasibətlərin yaranmasından sonra Azərbaycan və Almaniya arasında əlaqələr müntəzəm olaraq inkişaf edib. Prezident Heydər Əliyevin 1-4 iyul 1996-cı il tarixdə Almaniya Prezidenti Roman Hersoqun dəvəti ilə bu ölkəyə rəsmi səfəri zamanı ölkələr arasındakı əməkdaşlığın xüsusiyyətləri aydın şəkildə müzakirə edilib, siyasi, iqtisadi və elmi texniki əməkdaşlıq sahəsində beş müqavilə imzalanıb. Keçən illər ərzində Almaniya ilə Azərbaycan arasında müdafiə, siyasi təhlükəsizlik, terrorizmə qarşı mübarizə sahəsində uğurlu əməkdaşlıq aparılıb. Ulu Öndərin siyasi kursunun davam etdirən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev 24-26 avqust 2004-cü ildə Almaniya Prezidentinin dəvəti ilə bu ölkəyə rəsmi səfər edib və ölkələrimiz arasında ikitərəfli münasibətlərin inkişafı, qarşılıqlı siyasi əlaqələrin vəziyyəti,

regional və beynəlxalq məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb. Bu və ya digər rəsmi səfərlər ölkələr arasında olan əlaqələrin möhkəmlənməsinə təsirini göstərib. Ölkəmizin Avropanın enerji təminatının şaxələndirilməsində, TAP, TANAP kimi nəhəng enerji layihələrinin həyata keçirilməsində, eləcə də "Şərqi tərəfdaşlığı" Proqramında mühüm rol oynaması əlbəttə ki, Almaniyanın ölkəmizə marağının artmasında rol oynayıb. Həm Almaniya, həm də Avropa İttifaqı üçün tərəfdaş olan Azərbaycan Almaniyanın və Avropa İttifaqının enerji təchizatı üçün böyük potensiala malik olan ölkəyə çevrilib.

"MƏNİM SƏFƏRİM BİZİM İKİTƏRƏFLİ MÜNASİBƏTLƏRİMİZƏ ÇOX BÖYÜK TÖHFƏ VERƏCƏKDİR"

Bu günlərdə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Almaniyağa işgüzar səfəri əlaqələrin davamlılığını təzahürüdür. Səfər çərçivəsində ikitərəfli əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi haqqında fikir mübadiləsi aparılıb. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev martın 14-də Berlində Almaniya Kansleri Olaf Şolt्स ilə mətbuata bəyanatında bildirdiyi kimi, "Səfər zamanı apardığımız danışıqlar bir daha onu göstərir ki, Almaniya-

cümlədən sənaye, nəqliyyat, enerji, kənd təsərrüfatı, təhsil, texnologiyalar və digər sahələrdə əməkdaşlıqla bağlı fikir mübadiləsi aparılıb. "İki saata yaxın davam edən bu görüşdə Azərbaycana, Azərbaycan iqtisadiyyatına, imkanlara Almaniya biznesi tərəfindən böyük diqqətə şahidi oldum. O cümlədən bərpaolunan enerji növlərinin birgə işlənməsi və istismarı istiqamətində çox gözəl imkanlar var, bu barədə də bu gün biz fikir mübadiləsi apardıq. Azərbaycanın çox geniş bərpaolunan enerji potensialı var. Təkcə Xəzər dənizinin külək enerji potensialı 157 qiqavata bərabərdir və artıq bir neçə kontrakt imzalanıb. Əminəm ki, gələcəkdə Azərbaycan Avropaya təkcə təbii qaz yox, yaşıl enerjini də ixrac edən ölkəyə çevriləcəkdir", - deyərək Azərbaycan Prezidenti bildirib.

"CƏNUBİ QAFQAZDA SÜLH VƏ ƏMƏKDAŞLIQ DÖVRÜ BAŞLAYACAQDIR"

Səfər çərçivəsində regional təhlükəsizlik məsələləri də müzakirə edilib. 30 ilə yaxın erməni işğalına məruz qalmış Azərbaycanın 20 faizə yaxın torpağı işğal altına düşdü. 44 günlük Vətən müharibəsində Azərbaycan ərazi bütövlüyünü bərpa etdi. "Ermənistanı məğlub etdik və məcbur etdik ki, Ermənistan bizim torpaqlarımızdan çıx-

Əbədiyaşar lider!

Göygöl rayonunda "Heydər Əliyev İli" çərçivəsində tədbir keçirilib

dər Heydər Əliyevin zəngin dövlətçilik irsi və əbədiyaşar ideyalarının xalqımızın firavan həyatının təmin olunmasına, dövlətimizin güclənməsinə misilsiz töhfələr verdiyini, Azərbaycanı daim zirvələrə yüksəldəcəyini qeyd edib.

YAP İdarə Heyətinin üzvü, Milli Məclisin deputatı Elşad Mirbəşiroğlu vurğulayıb ki, ümummilli lider Heydər Əliyevin fəaliyyətində doğma

xalqına bağlılıq və təəssübkeşlik daim özünü göstərmişdir. O, Azərbaycanın müstəqilliyini təmin etmək və ölkəmizi tərəqqi yoluna çıxarmaq kimi ağır və məsuliyyətli işin öhdəsindən müdrik siyasəti ilə gəlmişdir.

YAP Təftiş Komissiyasının üzvü, Milli Məclisin deputatı Naqif Həmzəyev qeyd edib ki, Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərlik etdiyi dövrdə bugünkü dövlət müstə-

“Heydər Əliyev İli” ilə əlaqədar Yeni Azərbaycan Partiyasının Mərkəzi

Aparatı tərəfindən hazırlanan və İdarə Heyətinin qərarı ilə təsdiq edilən Tədbirlər Planı çərçivəsində Ulu Öndərin zəngin dövlətçilik irsinin öyrənilməsi və yeni nəsle aşılması məqsədilə Göygöl rayonunda tədbir keçirilib.

Əvvəlcə ümummilli lider Heydər Əliyevin abidəsi ziyarət olunub, önünə gül dəstələri qoyulub, Ulu Öndərin əziz xatirəsi dərin ehtiramla anılıb. Tədbirdə Dövlət Himni səsləndirilib. Ulu öndər Heydər Əliyevin və torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi uğrunda canlarını qurban vermiş şəhidlərimizin, eləcə də qardaş Türkiyədə təbii fəlakət nəticəsində həlak olanların əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad olub. Daha sonra ulu öndər

qılliyimizin möhkəm təməli qoyuldu, milli ruh, azərbaycançılıq məfkurəsi yüksəlməyə başladı. Ulu Öndər xalqımızın xilaskarı, müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin banisi olaraq adını tarixə qızıl hərflərlə yazdırdı.

Göygöl şəhər Musiqi məktəbi ərazi partiya təşkilatının sədri Nuranə Quliyeva vurğulayıb ki, Azərbaycan və böyük türk dünyasının dahi oğlu Heydər Əliyev tarixi şəxsiyyətlər sırasında öz layiqli yerini tutub.

Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyətindən bəhs edən videoçarx nümayiş olunub.

Tədbiri giriş sözü ilə açan YAP Göygöl rayon təşkilatının sədri Vüqar İsayev ulu öndər Heydər Əliyevin ölkəmizi müstəqilliyini itirmək, dünya xəritəsindən silinmək təhlükəsindən xilas edərək inkişaf yoluna çıxardığını bildirib. O qeyd edib ki, Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu siyasəti uğurla davam etdirən Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın tərəqqisi üçün geniş imkanlar yaradıb, torpaqlarımız işğaldan azad edilib, ölkəmiz möhtəşəm nailiyyətlərə imza atmaqdadır.

Tədbirdə çıxış edən Göygöl Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Elvin Paşayev müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı, ulu ön-

Sonda rayonun ictimai-siyasi həyatında fəal iştirakına görə bir qrup partiya fəali fəxri fərmanla təltif edilib. YAP sıralarına yeni qoşulmuş gənclərə üzvlük vəsiqələri təqdim olunub.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin Almaniya səfəri iki ölkə arasındakı münasibətlərdə yeni bir uğurlu səhifədir və gələcək əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsi baxımından çox əhəmiyyətlidir. Bu sözləri SİA-ya verdiyi açıqlamasında Milli Məclisin Aqrar Siyasət Komitəsinin sədri, millət vəkili Tahir Rzaev deyib.

Komitə sədri qeyd edib ki, Prezidentimizin Almaniya Federativ Respublikasının Prezidenti Frank - Valter Steinmayerlə keçir-

yünü və suverenliyini dəstəklədiyini bildirmişdir.

Cənab İlham Əliyev Ermənistan torpaqlarının işğalı, Laçın dəhlizinin bağlanması, yeni müharibəyə hazırlıq barədə Ermənistan rəhbərlərinin, siyasi dairələrinin söylədikləri fikirlərin heç bir realılıqla əsaslanmadığını qeyd etməklə, separatizmin bütün forma və təzahürlərinin qəbul edilməz olduğunu bildirmiş, Ermənistanı bu yoldan çəkinməyə səsləmişdir. Prezidentimiz üçtərəfli bəyanata əsasən Zəngəzur dəhlizinin açılması ilə bağlı Ermənistanın götürdüyü öhdəlikləri yerinə yetirmədiyini, əksinə gizli yolla Qarabağa silah, sursat daşdığını qeyd etmiş, əhalinin revanş götürməyə vadar edildiyini, silahlandırıldığını bildirmişdir.

Ölkəmizin başçısının Almaniya Federativ Respublikasının kansleri Olaf Şolts, bu ölkənin aparıcı şirkətlərinin rəhbəri ilə görüşlərində Azərbaycanın Avropa enerji təhlükəsizliyindəki rolu, ölkələr arasındakı əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsinə dəstəyi yüksək qiymətləndirilmiş, gələcək əlaqələrin perspektivləri diqqət mərkəzində ol-

“Azərbaycan-Almaniya münasibətləri yeni mərhələdədir”

KOMİTƏ SƏDRİ ŞƏRH ETDİ

rılan geniş tərkibdə görüşdə səsləndirdiyi fikirlər bilavasitə dövlətimizin milli maraqlarına, sülhə, əminamənliyə, Cənubi Qafqazda təhlükəsizliyin təmin olunmasına, əlbəttə Ermənistanla münasibətlərin yaxşılaşdırılmasına xidmət edir. “Azərbaycan - Ermənistan münasibətləri bu görüşlərin də əsas mövzusu idi. Dövlətimizin rəhbəri çıxışlarında bir daha sülhə sadıqlığını ifadə etdi və bildirdi ki, Azərbaycan Ermənistanla sülh müqaviləsini imzalanma prosesini, Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti Şarl Mişelin missiyasını, Brüssel sülh gündəliyini dəstəkləyir. Almaniya Prezidenti isə öz növbəsində ölkəsinin Azərbaycanın ərazi bütövlü-

muşdur.

Almaniyanın aparıcı şirkətləri ilə görüşdə cənab İlham Əliyev bildirmişdir ki, “son 20 ildə iqtisadiyyatımız üç dəfədən çox artıb. Düşünürəm ki, bu, dünya rekordu hesab oluna bilər”. Görüşlərdəki çıxışlardan aydın olmuşdur ki, alman şirkətləri Azərbaycanla əməkdaşlığı maraqlıdır. Bu səfər Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə artan nüfuzunun göstəricisi olmaqla, iqtisadiyyatın inkişafına, dünyada sülhün, əminamənliyin bərpa edilməsinə bir töhfədir”, deyərək Tahir Rzaev bildirib.

İnam Hacıyev

Yaz səfərinə “Nar”dan sərfəli rouminqlə başla!

“Nar” xaricdə yaz tətilini daha

yadda qalan etmək istəyən müştəriləri üçün sərfəli rouminq paketləri təqdim edir. Müxtəlif ehtiyaclarla uyğun sərfəli qiymətə təqdim olunan 4 rouminq paketindən yararlanmaq üçün rouminq paketlərindən birini sifariş etmək kifayətdir. İstədiyiniz ölkəyə uyğun istənilən rouminq paketini “Nar+” tətbiqində Xidmətlər>Paketlər>Rouminq bölməsindən çox rahat şəkildə sifariş edə bilərsiniz.

Təqdim olunan “Roaming 9” paketi abunəçilərə 500 MB internet, “Roaming 15” paketi 500 MB internet və 50 dəqiqə səsli zəng, “Roaming 18” paketi 1 GB internet, “Roaming 28” paketi isə 1 GB internet və 100 dəqiqə səsli zəng xidməti təklif edir. Xüsusilə qeyd etmək lazımdır ki, “Roaming 18” və “Roaming 28” paketlərində “WhatsApp” yazışmaları tamamilə pulsuzdur, yəni bu trafik sizin internet paketinizdən çıxılmayacaq. Bütün abunəçiləri üçün istənilən yerdə fasiləsiz ünsiyyət təmin edən “Nar”ın “Roaming 9”, “Roaming 15” paketlərinin istifadə müddəti 5, “Roaming 18” və “Roaming 28” paketlərinin istifadə müddəti isə 15 gündür. Sifariş edilən paketdəxili internet və dəqiqənin balansını yoxlamaq üçün *777#20#YES kodunu yığmaq lazımdır. Rouminq xidməti haqqında bütün məlumatları nar.az/abroad bölməsindən əldə edə bilərsiniz.

“Nar” hal-hazırda 2,2 milyon abunəçiyə yüksək keyfiyyətli rabitə xidmətləri göstərməkdədir. “Nar” son 4 ildə Müştəri Loyallığı İndeksində görə ölkədə lider mobil operatorudur. Mobil operator müştəriyönümlülük strategiyasına sadıq qalaraq sərfəli qiymət qarşılığında üstün xidmət təqdim edir.

Maliyyə piramidası fırıldaqçıları necə fəaliyyət göstərir?

riyə edən insanların yatırım etdikləri pullar böyüsün və istedikləri rəqəmə çatdıqda pulları götürüb piramidanı çökdürsünlər.

Burada qazanmaq mümkündür? Qazanan oldu? Bəli, qazanmaq olur. Piramida sisteminde hər zaman ilk başda qatılanlar qazanır. Çünki onlar sonradan gələcək olan insanların pulları üzərindən ödəniş alır. Amma bunun daimi olmayacağını bilib vaxtında tərksəlsələr, və ya əlavə yatırım etməsələr onda qazana bilirlər. Ama təbii ki, heç kim bunun nə vaxt olacağını dəqiq bilə bilməz. Artıq sonradan qoşulanların pul qazanmaları üçün isə onların ardi ilə yeni insanlar gəlməlidir və insanlar artıqca geri verilməli olan pullar da artır. Onun üçün artıq say çoxaldıqda piramidanın çökməsi qaçınılmaz olur. Çünki bunu quranların bu qədər insana gündəlik o pulları geri ödəmək kimi bir məqsədi yoxdur. Başda qoşulan pulu alır və proqramı insanlara yayır. Belə-belə ona pul gəlir. Amma sonradan qoşulanlara gəlib gəlməyəcəyi ona maraqlı olmur. Ən çox ziyan isə ortada və sonda qoşulanlara dəyir.

İtilirilən pulların geri qaytarılması real deyil. Çünki insanlar bu pulları öz razılıqları ilə bura qoyur. Həm də bu sistemin arxasında kimin olması ilə bağlı heç bir dəqiq məlumat da yoxdur. Onlar pulları götürüb qeyb olurlar. Çünki həm də burada rəsmi sənəd və sözləşmə də olmur. Yəni, əllə tutula biləcək nəyşə yoxdur.

Hüquqi-Sosial Yardım və Maarifləndirmə İctimai Birliyinin sədri Fariz Əkbərov: "Hazırda məşhurlaşmış fırıldaqçılıq üsullarından biri də "InstPower"dir. Bu piramidaya görə, "Instower" adlı şirkət cəlb etdiyi yatırımları "Power bank" istehsalı və "paylaşılması" biznesinə yönəldir və əldə etdiyi gəlirdən "sərmayəçilərə" mənfəət ödəyir.

Maliyyə piramidası iştirakçılarını daim yeni maliyyə mənbələrinə cəlb edərək mənfəət əldə etmək üçün bir yoldur. Əsas iş prinsipi daha çox insanın bura cəlb olunmasıdır. İlk dəfə qoşulanlara qoyduqları pulun qarşılığında faizlər ödənilir. Belə şirkətlər əgər sizdən kimisə - qohumu, tanışını, dostu gətirməyi tələb edirsə, başqalarını gətirməklə daha çox qazanc vəd edirsə, deməli, bu, piramida sistemidir. Yəni siz oraya özünüzlə bərabər, başqalarını da cəlb edəndə daha çox qazanc əldə edirsiniz. Yaxud da yeni gələn adamların pulları yığılır və köhnə istifadəçilərə təqdim olunur. İlk qoşulanlar nəşə gəlir əldə etsələr də, sonradan onlara qoşulanlar heç nə əldə etmirlər. İnsanlar axırı etdikcə maliyyə kütləsi böyüyür.

Vətəndaşların pullarını mənimşəyən şirkətin əməkdaşları onlardan şikayət edildiyini anladıqda yoxa çıxırlar. Aldadılmış şəxslər ilk növbədə hüquq-mühafizə orqanlarına müraciət etməlidirlər".

Ayşən Vəli

Insanları aldatmaq, onlardan istifadə etmək və ya şəxsi məlumatlarını oğurlamaq üçün internet xidmətlərindən istifadə internet fırıldaqçılığı adlanır. Bunlardan biri də "Instpower" piramidasıdır. Belə ki, Azərbaycanda məşhurlaşan bu piramidanın fəaliyyətini dayandırdığı bildirilir. Piramidanın adminlərinin sistemi söndürdüyü deyilir. Sosial şəbəkələrdə yayılan məlumatlara görə, şişirdilmiş vədlərə aldandıran minlərlə vətəndaş sistemə yatırdığı pulunu geri ala bilmədiyini söyləyir.

SİA mövzu ilə bağlı araşdırma aparıb.

"Instpower"-in adminləri məlumat yayıblar ki, sistem bağlanmışdır, sadəcə "investorların" hesablarına pulun köçürülməsində problem yaranıb. Həmçinin məlumat yayıblar ki, serverlər yeniləndiyindən və vergi problemlərinə görə "Instpower" işləmir. Aldandıqlarını indi başa düşən vətəndaşlar hələ də "problemin" həll ediləcəyini ümid edirlər.

"Instpower" piramidası Azərbaycanda çox məşhurlaşmışdı. Bu piramidaya görə, "Instpower"

instpower

adlı şirkət cəlb etdiyi yatırımları "Power bank" istehsalı və "paylaşılması" biznesinə yönəldir və əldə etdiyi gəlirdən "sərmayəçilərə" mənfəət ödəyir. Bir müddət əvvəl bildirilirdi ki, "Instpower" piramidası artıq "doğub", ən qısa müddətdə piramidanın adminləri sistemi söndürərək "qeybə çəkəcəklər".

Piramida mexanizminə görə, layihəyə yeni qoşulanlardan əldə edilən pul əvvəl qoşulanlara qazanc olaraq ödənilir və məlumat-sız insanlar şirnikləndirilir. Eyni zamanda, maliyyə piramidası fırıldaqçısının (bunlara sistemin adminləri deyilir) balansında da vəsait yığılır. Balansa yığılan vəsait hədəflənmiş səviyyəyə çatdıqdan sonra piramidanın admini sistemi söndürür və qazananlardan çox itirənlər olur.

Daxili İşlər Nazirliyinin Mətbuat Xidmətinin KİV və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin rəisi, polis polkovnik-leytenantı Elşad Hacıyev: "Daxil olmuş müraciətlər üzrə maliyyə piramidası adı altında fırıldaqçılıq edən şəxslər və

onların dairəsi ilə bağlı Daxili İşlər Nazirliyinin müvafiq idarəsində araşdırma aparılır. Araşdırmanın nəticəsi ilə bağlı əlavə məlumat veriləcəkdir".

Media eksperti Azər Həsərov: "Bu onlayn fırıldaqçılığın qurbanlarından biri də elə mənim özüməm. Bu yaxınlarda, konkret olaraq keçən həftə mənim "Facebook" hesabım ələ keçirilib və o "Facebook" hesabı dağıdılıb. Təəssüflər olsun ki, orada qeydiyyatda olan debət kartımdan 400 manat pul da oğurlanıb. Mən bununla bağlı bir neçə gün öncə artıq banka də müraciət etmişəm və ümid edirəm ki, pulun geri qaytarılması mümkün olacaq. Hər halda buna cəhd edirik. Sözümlən canı odur ki, onlayn fırıldaqçılıq ümumiyyətlə günümüzün beləsinə çevrilib, hətta ən ciddi şəkildə qorunan yaxud qorunmağı bacaran insanlar belə bank fırıldaqçılığının qurbanı olurlar. Yəni, mənim uzun illərdir internetdə, xüsusən də sosial media şəbəkələrində fəaliyyətim dövründə heç vaxt bir qəpik olsun pulumun oğurlandığı hal olmamışdı. Bütün müm-

kün vasitələrlə özümü bu cür əməllərdən qoruya bilirdim. Amma ötən həftə "Facebook" hesabımın ələ keçirilməsi gətirib ona gətirib çıxardı ki, bir balaca sayıqlığı itirdim. Əslinə qalanda özüm məsuliyyətsizlik etdim. Çünki hesab ələ keçirildikdən sonra orada qeydiyyatda olan kartımı ya bloklamalı idim ya da başqa tədbir görməli idim. Amma təəssüflər olsun ki, bu məsələdə biraz gecikdim və gecikdiyimə görə də artıq 400 manat məbləğində vəsaitin çıxarıldığını gördüm. Çıxarıldığı deyəndə "Facebook" üzərindən ödəmə edilib.

Əlbəttə ki bu cür halların qarşısının alınmasında müvafiq alətlərdən istifadə etmək yerinə düşərdi. Amma alətlər yetərli deyil, həm də müvafiq dövlət qurumlarının bu məsələlərdə istifadəçilərə yardımçı olması vacibdir. Çünki hamı bu texnologiyaları yetərincə bilmir, bilmədiyinə görə də onlayn fırıldaqçılığın qurbanı olur, yaxud da ki bilənlər də lap elə mənim kimi bilsək belə bir qədər məsuliyyətsizlik edəndə yenə də onlayn fırıldaqçılığın qurbanı oluruq və nəticədə pullarımız əldən gedir. O baxımdan maarifləndirmə işinin bir az daha geniş aparılması, eyni zamanda da onlayn ödəmələrlə bağlı diqqətli olmaq mənə elə gəlir ki, daha vacibdir".

SMM Manager (Sosial Media Marketing Mütəxəssisi) Murad

Yazimov: "Instpower dələduzluğu əslində, beynəlxalq "instpower" şirkətinin adından istifadə edən və onların adı altında gizlənən bir piramida sistemidir. Hətta o şirkətlərin ofislərini öz ofisləri kimi qələmə verərək insanların ofisləri, filialları olduqlarına inandırılmışdılar.

İndiki zamanda bu kimi piramidalar həddindən artıq çoxdur. Bunlara ən böyük nümunəni ötən illərdə Türkiyədə olan "Çiftlik Bankası"nı göstərmək olar. Amma "instpower"-in daha uzun ömürlü getməsi və daha çox insan cəlb etməyi onun biraz daha yaxşı və hiyləgər qurulmasına görə idi. Belə ki, piramidalara əsasən pul qoyulur və ay sonu gələndə də pul əldə olunur. "Instpower" isə insanlara bu pulu gündəlik olaraa geri qaytarırdı. Yəni bu gün qoşulan artıq sabah balansında o pulu görürdü. Bu da ona güvən verirdi. Bunu gören insanlar o pulu çəkmirdi hesabda saxlayıb yenidən ora yatırım edirdilər və bunun daha da böyüməsi üçün dost-tanışlarını bu piramidaya salan insanlara onlar üzərindən əlavə faiz vəd edirdilər. Beləliklə, piramida daha sürətlə böyüyür və gəliri gören insanlar daha böyük yatırımlar edirdilər. Təbii ki nə qədər böyük olursa olsun, batması da bir o qədər yaxındır. Çünki bu sistemi quranların əsas məqsədi də odur ki, döv-

Fransanın neokolonializm siyasəti

Korsikalıları ölkəni bölməkdə, parçalamaqda ittiham edən Fransa hakimiyyəti dünyanın bir sıra bölgələrində separatizmə dəstək verir

Bu gün dünyaya demokratiya dərsi keçməyə çalışan Fransa müstəmləkəçilik siyasəti ni açıq müstəvidə davam etdirir. Kiçik xalqları yer üzündən silmək niyyəti güdən Fransa hökuməti bu dəfə Korsika dilinin qadağan edilməsi ilə əlaqədar qərar çıxarılmasına nail olub. Fransaya məxsus olan adanın məhkəməsinin qərarında Fransa konstitusiyasına istinad edərək bildirilir ki, ictimai və zifələrin icrasında istifadəsinə icazə verilən yeganə dil fransız dilidir. Dil məsələsinə əlavə olaraq məhkəmə "Korsika xalqı" ifadəsini də faktiki olaraq konstitusiyaya zidd hesab edib. Fransanın bu addımı gözlənilməli kimi, böyük etirazlara sə-

yaratdı. İndi tələblər daha sərt ifadə olunur, üslub və ritorika dəyişikliyi müşahidə edilir. Fransanın ən yoxsul bölgəsi olan Korsikanın əhalisinin tələbləri belədir: müstəqillik verilməsi və ya muxtariyyətin genişləndirilməsi; siyasi məhbuslara amnistiya verilməsi; Fransa konstitusiyasında Korsika üçün xüsusi yer ayrılması; "Korsika dili"nin Fransa konstitusiyasında rəsmi dil kimi təsbit olunması; Korsikada yalnız ada sakinlərinin mülk sahibi olmasına icazə verilməsi.

Əvvəl qəti şəkildə "yox" deyən Fransa hakimiyyəti indi muxtariyyət məsələsinə baxıla biləcəyi ilə əlaqədar vəd verir. Amma Fransa mediası gərginliyin artması fonunda hakimiyyəti ciddi tənqid və ittiham edir. "Mediapart" yazır ki, prezident Makronun məsələyə yanaşması qüsurludur: "Əvvəla, ona görə ki, millətçilərin tələbləri illərdir bilinir və hər seçkidə təsdiqlənsə də, hökumət konkret həll yolu müəyyənləşdirməyib, vaxt uzatmaqla məşğul olub. Ta ki zorakılıqlar baş verənə qədər... Bununla hökumət özünü ayağından vurur".

Fransanın paradoksal davranışı

Maraqlısı odur ki, korsikalıları ölkəni bölməkdə - parçalamaqda ittiham edən Fransa hakimiyyəti dünyanın bir sıra bölgələrində separatizmə dəstək verir. Pari-

bəb olub. Fransa hökuməti bütün gücü ilə Korsikada identikliyin bütün formalarının təzahürlərinə tədricən qadağalar tətbiq edərək, insanları susdurmağa çalışır. Parisdə düşünülür ki, Korsika dilinin istifadəsinin qadağan edilməsi onlara adanın sakinlərini tezliklə Beşinci respublikanın siyasi həyatına integrasiya etməyə kömək edəcək və bununla separatizmin bütün təzahürlərinin qarşısını almaq mümkün olacaq. Lakin Parisdə yaxşı başa düşməliyə ki, onların bu əsas səhvi təkcə ölkədə separatizmin inkişafını gücləndirmir, həm də müxtəlif qruplar arasında fikir ayrılığını artırır. Məsələn, Fransada ayrı-ayrı siyasi xadimlərin də tez-tez təbliğ etdikləri islamofobiyanın yüksək səviyyəsi ona gətirib çıxarıb ki, bu ölkədəki 20 milyon müsəlman öz üzərində daim ayrı-seçkilik hiss edir və əlbəttə, bununla barışmaq istəmir.

Fransa rəsmiləri defələrlə Korsika Milli Azadlıq Cəbhəsinin (FLNC) fəaliyyəti haqqında danışarkən onu siyasi mübarizə aparən azadlıq hərəkatı kimi, ekstremist və terror prinsiplərini yayan şəbəkə kimi təsnifatlandırıblar. Buna əsas kimi də Fransanın konstitusiyasını göstəriblər. Ümumiyyətlə, özünü demokratiyanın beşiyi və müdafiəçisi kimi səlahiyyətləndirmiş Fransada konstitusiya ölkənin ənənəvi olaraq əhəmiyyətli mədəni və dil müxtəlifliyi ilə seçiyələnməsinə baxmayaraq, milli kimlik mövcudluğunu inkar edir. Bu gün Korsika məsələsi təkcə Fransa mediasında, yaxud fransız siyasətçilər tərəfindən müzakirə olunmur. Xarici KİV-də ekspertlərin, tarixçilərin, siyasətşünasların və hüquqşünasların müxtəlif rəylərinə, fərqli analitik və araşdırma materiallarına rast gəlirik. Bu da təsadüfi deyil, çünki Korsika məsələsi tarixi, siyasi və hüquqi aspektlərə malikdir.

XVIII əsrdən bu günə qədər...

Napoleon Bonapartin doğulduğu, dilinə və mədəniyyətinə görə Fransanın digər bölgələrindən fərqlənən, coğrafi baxımdan İtaliyaya daha yaxın olan Korsika adası bu günə qədər qaynar ictimai-siyasi proseslərə ev sahibliyi edib, mərkəzi hakimiyyətin siyasi hədəfinə çevrilib. Bu gün Fransanın 18 bölgəsindən biri sayılan, 350 min əhalisi olan ada məhdud muxtariyyəti təmin edən xüsusi regional status ilə idarə olunur, hakimiyyət səlahiyyətləri millətçilərin əlində cəmləşib. Tarixi aspektlərə gəlincə isə hələ eradan əvvəl III-II əsrlərdə Roma imperiyası tərəfindən işğal edilən, VI-VIII yüzillikdə Bizansın tərkibində olan, 1347 ildə Genuanın hökmranlığının bərqərar olduğu Korsikada 1729-cu ildən etibarən azadlıq hərəkatı - etirazlar, üsyanlar müşahidə olunmağa başlayıb. Məqsəd xarici qüvvələrdən xilas olaraq müstəqillik qazanmaq idi. Amma 1764-cü ildə qəbul edilmiş Kompyen Konvensiyası və ondan 4 il sonra imzalanmış Versal müqaviləsinə əsasən Korsika Fransanın tabeliyinə keçib, 1796-cı ildə isə tam olaraq ölkəyə birləşdirilib. Buna baxmayaraq, adalılar daim müstəqillik və ya muxtariyyət hüququnun genişləndirilməsi tələbi ilə çıxış ediblər. Bu istiqamətdə 1970-ci ildən başlayaraq fəallaşblar, siyasi və silahlı mübarizəni davam etdiriblər. Bu prosesdə Korsikanın Milli Azadlıq Cəbhəsinin (Front de Libération Nationale Corse) fəallığı diqqəti cəlb edir. Bu qruplaşma 2014-cü ilə

qədər dövlətə silahlı müqavimət göstərib. 1975-ci ildən 1997-ci ilə qədər təkcə Korsikada 8000 sui-qəsd cəhdi qeydə alınıb, dövlət rəsmiləri, diplomatlar, millət vəkili və digərləri qurban kimi seçiliblər ki, burada da siyasi məsuliyyətin Korsikanın Milli Azadlıq Cəbhəsinin üzərində olduğu vurğulanıb. Təşkilatın yanaşması və ya fəaliyyət fəlsəfəsi isə bu cür ifadə olunub: "Korsikalılar fransız deyillər, çünki onlar fərqli dilə, mədəniyyətə və ənənələrə sahibdirlər. Fransa dövləti Korsikanı koloniya kimi idarə etmək istəyir".

Korsikalıların tələbləri nədir?

Fransada 2017-ci ilin dekabrında keçirilən regional seçkilərdə millətçilər qələbə qazandılar. Bundan sonra Korsika məsələsi ilə əlaqədar danışıqların yenidən aktiv fazaya keçməsi müşahidə edildi. Millətçi kəsim ilk növbədə Fransa hakimiyyətinin qarşısına konkret bir tələb qoydu: Korsika dilinə fransız dili ilə eyni statusun verilməsi çağırışına görə siyasi məhbusa çevrilmiş fəalları azadlığa buraxılması. İqtidarın cavabı isə konkret oldu: "xeyr!".

Ötən il İvan Kolonnanın öldürülməsinə görə iki həftə davam edən kütləvi iğtişaşlarda təxminən 70 nəfərin xəsarət alması, polisın etirazçılara qarşı güc tətbiq etməsi isə korsikalıların daha kəskin mövqe tutmasına zəmin

s i n

Azərbaycanın Qarabağ İqtisadi rayonundakı separatçılara dəstək xarakterli bəyanatlarla çıxış etməsi belə mənfii nümunələrdendir. 2020-ci ilin noyabrın 18-də Fransa Senatına erməni diasporunun və lobbisinin təsiri altında olan bir qrup senator tərəfindən qondarma "Dağlıq Qarabağ respublikasının tanınmasının zəruriliyinə dair" 145 nömrəli qətnəmə layihəsi təqdim olunub, noyabrın 25-də sözügedən qətnəmə müzakirə edilərək qəbul olub. Şübhəsiz ki, bu, siyasi təsir gücünə və hüquqi qüvvəyə malik olmayan adi kağız parçasıdır, amma separatizmin dəstəklənməsi faktıdır. Fransanın prezidentliyə namizədlərinin də zaman-zaman Ermənistanın işğalçı siyasətinə, erməni separatizminə dəstək verməsi (son olaraq sağ mərkəzçi "Respublikaçılar" partiyasından namizəd Valeri Pekres Qarabağa qanunsuz səfər etmişdi) inkaredilməz realıqdır. Sual olunur: Fransa hakimiyyəti bölücülüüyü bu qədər çox sevirse, nə üçün dəstəyini korsikalı separatçılardan əsirgəyir? Məgər belə hallar Korsikada separatizm adlandırılmalı, Qarabağda isə yox?!

Tarixi müstəmləkəçilik və soyqırımı siyasəti ilə zəngin olan Fransanın, onun hökumətinin Hayastana və onun təcavüzkar siyasətinə dəstəyi əslində təəccüb doğurmur. Bu gün BMT Təhlükəsizlik Şurasının daimi üzvü olan Fransanın demokratiyadan, insan haqlarından danışmağa qətiyyəti haqqı yoxdur. Siyasətləri eyni dəyərlərə söykənən bu iki ölkənin demokratiyaya yanaşmaları da oxşardır. İnsan hüquqlarının kobud şəkildə pozulması bu ölkələr üçün adi haldır. Əməldə demokratik dəyərləri maraqlarına qurban verib, üzdə "demokratiyanın beşiyi" görüntüsünü yaradan Fransa hazırda beynəlxalq münasibətlər sistemində etimadın ən zəif olduğu ölkələrdəndir.

Sevinc Azadi

Ermenistanda insan hüquq və azadlıqlarının pozulması halları olduqca çoxdur və bunu təsdiq edən faktlar da yetərincədir. Görünən odur ki, özünü demokratik ölkə kimi sırımağa çalışan Ermənistanda demokratiyadan əsər-əlamət yoxdur. Ermənistanda insan hüquq və azadlıqlarının pozulması faktları ilə bağlı Hüquq Müdafiə Təşkilatları Monitoring Qrupunun hesabatı da bunu təsdiq edir.

Ermənistanda QONDARMA DEMOKRATIYA

Hesabatda 2020-2022-ci illər ərzində Ermənistanda insan hüquq və azadlıqlarının pozulması halları, mülki əhaliyə qarşı qəddar münasibət, nümayişlər zamanı saxlanılan şəxslər, jurnalistlərə qarşı cinayət işləri haqqında kifayət qədər məlumatlar öz əksini tapır. Bu məlumatlar təsdiq edir ki, işğalçı ölkədə demokratiya, insan azadlığı, söz azadlığı haqda deyilənlər həqiqətdən çox-uzaqdır və yalnız uydurmadır, mifdir. Məsələ burasındadır ki, son dövrlər baş verən hadisələr, insanların hüquqlarının kobud şəkildə pozulması bu mifi də darmadağın etdi. Sadəcə bunu görmək, eyni zamanda etiraf etmək gərəkdir, amma etiraf etməyənlər birmənalı şəkildə ikiüzlülük, riyakarlıq edir, ermənipəstliklərini ortaya qoyurlar.

Azərbaycanda az qala məişət zəminində

Ermənistanda insan hüquqlarının pozulmasına qarşı SUSQUNLUQ

nada da aman verilmir. Buna demokratiya adı vermək olmaz, bizim ölkəmizdə analoji hal ümumiyyətlə müşahidə olunmayıb və deməli, müqaisəli təhlil təsdiq edir ki, demokratik dövlət elə Azərbaycan özüdür və bu sahədə Ermənistandan da, Gürcüstandan çox-uzaq irəlidedir.

İnsan hüquqları üzrə beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən LAQEYD YANAŞMA

Ermənistanda Nikol Paşinyanı tənqid edən 802 nəfərə cinayət işinin açılması özünü bu işğalçı ölkədə anti-demokratik mənzərəni açıq-aydın şəkildə ortaya qoyur, hansı ki, buna da insan hüquqları üzrə beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən laqeyid yanaşılır. Nə bir irad bildirilir, nə də barəsində söhbət açılır. Burada hansısa ədalətli yanaşmadan da söhbət gedə bilməz. Əks halda, yəni ədalətli yanaşma olsaydı, indi hansısa iradın da olmasa bildirildiyinin şahidi olardıq.

Bilirik ki, 2020-ci ilin axırlarında Ermənistanda xalq baş nazir Nikol Paşinyana qarşı ayağa qalxmışdı və nəyə isə nail olmaq niyyəti güdüldü. Ola bilsin ki, Paşinyanı, küçə nümayişləri və manipulyasiya yolu ilə ələ keçirdiyi kürsüdən qovmaq da planda var idi. Amma nəinki biz gördük, bütün dünya gördü ki, nəticədə jurnalistlərə işğəncələr verildi, səkkiz yüz nəfərdən çox insana cinayət işi açıldı. Bu faktlar demokratiyanın olmasından yox, olmamasından xəbər verir. Buna niyə axı hüquq müdafiəsi üzrə beynəlxalq təşkilatlar susurlar? Bu nə susqunluqdur? Niyə bu ölkəni demokratik ölkə adlandıranlar hələ də tapılır?

Xatırladığımız kimi, Azərbaycanın Vətən müharibəsindəki qələbəsindən sonra Ermənistanın sabiq prezidenti Serj Sarkisyanın tərəfdarları həbs olundu. Hətta bir deputat qətlə də yetirildi. Bir sözlə, Paşinyana və onun hakimiyyət komandasına qarşı səsi çıxan kim olsa, onu zərərsizləşdirmək üçün repressiyalar belə Ermənistanda məqbul hesab olunur. Ümumiyyətlə, Ermənistanın mövcud hakimiyyəti heç bir tənqidi belə eşitmək istəmir və faktlar təsdiq edir ki, az miqdarda belə narazılığı olan şəxslər ya öldürülür, ya həbs olunur, ya da ən yüngül halda axtarış edilərək evi alt-üst olunur. Belə bir mühitdə demokratik cəmiyyətin olmasından danışmaq çox gülünc və absurd səslənir. Bu baxımdan da hansısa təşkilatın, yaxud qurumun, hansısa siyasətçinin belə bir mövqe sərgiləməsi yalançılıq, riyakarlıq kimi dəyərləndirilir.

Ermənistanda insan hüquqlarının yüksək səviyyədə olduğunu və qorunduğunu iddia edənlər son dərəcə həyasızlıq edirlər. Ona görə ki, işğalçı ölkədə insan hüquqları nəzərə belə alınmır. Azərbaycana irad bildirməyə çalışanlar nəzərə almalıdırlar ki, Ermənistanda müşahidə olunan insan hüquqları pozuntuları həddindən artıq dərəcədə çoxdur və onları görməməzliyə vurmasalar, bu barədə düşüncələr Azərbaycandakı vəziyyətlə bağlı düşünməyə belə vaxtları qalmaz və görürlər ki, Azərbaycanla Ermənistanı tərəzinin eyni gözünə qoymaq belə mümkün deyil.

İnam Hacıyev

hansısa narazılığı, kiçik bir aksiyanı şişirdib hüquq pozuntusu, demokratiyaya əngəl kimi qələmə verməyə çalışan insan hüquqları üzrə beynəlxalq təşkilatlar ilk növbədə erməni xalqına qarşı Ermənistan hökumətinin son 2 il ərzində antidemokratik, qeyri-insani münasibətlərini görüb qınasınlar. Əgər görə-görə qınamaqdan boyun qaçırırlarsa, haqsız və əsassız olaraq Azərbaycanı hədəfə alırlarsa, deməli ikili standartlar tətbiq edirlər. Deməli, ikili yaşamağa yol verirlər. Yaxud Ermənistanda hüquq pozuntularının, xüsusən də Brüsseldə prezidentlərin görüşündən sonra bu ölkədə olan insan haqlarının pozuntusu heç bir yerdə qeydə alınmayıbsa, deməli ədalətli yanaşma yoxdur.

İlk gündən Paşinyan hakimiyyəti özünü "demokratik hakimiyyət" kimi göstərməyə, belə bir fikir formalaşdırmağa çalışıb. Amma hadisələr bunun əksini söyləməyə əsas verir. Heç bir "demokratik hakimiyyət" tənqidi görə özünə siyasi rəqib saydıqlarına qarşı repressiyalara yol verməzdi ki, Paşinyan hakimiyyəti buna yol verib və hələ də yol verir. İnsanlar bu işğalçı ölkədə qorxularından səslərini də çıxara bilmirlərsə, hansı ki, hesabatda bu da öz yerini alır, deməli, bu ölkədə demokratiya yoxdur. Öz əməli fəaliyyətlərində demokratiyadan çox uzaq idarəçilik həyata keçirənlərin bundan, demokratiyadan danışmağa haqları belə çatmır axı. İnsan hüquqları sahəsində fəaliyyət göstərən qurumların da belə bir haqqı yoxdur, çünki Ermənistanda baş verən qeyri-insani münasibətləri yaxşı görürlər, boyunlarına almasalar belə. Amma yaxşı olardı ki, onlar ikili yaşamaqdan əl çəkib Ermənistanda baş verən bu qeyri-insani münasibətlərə nəzər yetirə, həmin münasibətlərdən nəticə çıxara, ən azından həssas yanaşaydılar.

İkili standartlarla yaşanlar stabilliyi görmək istəməyənlərdir

Ölkəmizdə olan sabitliyi, stabilliyi təzib etmək qeyri-mümkündür. Buna cəhd edənlər də özlərini rüsvay etmiş olurlar. Hər zaman Azərbaycana qarşı ikili standartlarla yaşanlar isə, təbii ki, Azərbaycanda stabilliyi görmək istəməyənlərdir. Məsələ burasındadır ki, onların nəyi görmək, nəyi görməmək istəkləri heç nəyi dəyişmir və ölkəmizdə sabitlik də, stabillik də öz yerindədir, dəyişməzdir. Amma onların ikiüzlü mövqeyi özləri üçün imic itgisi, olmayan nüfuzun yox olması deməkdir. Buna baxmayaraq real vəziyyət barədə beynəlxalq təşkilatlar məlumatlı olmalı və buna görə də onlara məhz sözgədən hesabatın göndərilməsi məsələsi doğru addım olaraq qiymətləndirilməlidir. Deməli, Ermənistanda insan hüquq və azadlıqlarının pozulması faktları ilə bağlı hesabatlar beynəlxalq təşkilatlara göndərilməlidir və Hüquq Müdafiə Təşkilatları Monitoring Qrupu

punun Ermənistanda azadlıqların pozulması faktları ilə bağlı hesabatları göndərəcəyi barədə bildirdiyi də səbəbsiz deyil və Ermənistan üçün bu hal heç də normal sayılmamalıdır.

Çox da ki, ermənilər öz ölkələrini demokratik ölkə kimi Qərbə sırıyıb bunun əvəzinə dividentlər almağı planlayırlar, bunun mümkün olmadığını barədə hətta düşünmədən belə qənaətdədirlər. İstər Ermənistanı, istərsə də Gürcüstanı bizə nümunə göstərmək istəyənlər yaxşı bilirlər ki, bu iki ölkədə baş verənlər demokratiya, insan hüquqlarının müdafiəsi ilə təzad təşkil edir. Ermənistanda insan haqlarının kobudcasına pozulmasını, demokratiyanın izi-tozu olmadığını sadalanan faktlar tam şəkildə təsdiq edir. Məsələ burasındadır ki, heç Gürcüstanda da insan azadlıqlarından, hüquqların qorunmasından ağır dolusu danışmaq olmaz. Biz bu azadlıqların olmamasını həmin ölkədə demokratiyanın carçısı hesab edilən Mixail Saakaşvilinin vəziyyətindən də başa düşmüşdük. Təkcə biz yox, hamı açıq-aşkar görür ki, Saakaşviliyə Gürcüstanda necə divan tutulur və həbsxana

"Fransada islamofobiya dövlət səviyyəsində təhdid olunma dərəcəsinə qaldırılır"

"Həzrət a Fransada 5 milyondan çox müsəlman yaşayır. Bu ölkədə müsəlmanlar öz-lərini ikinci sort insanlardan olduqlarını sanırlar. Hətta Fransa onları dövlətçiliyə münasibətdə separatizmdə qınayır, ölkədəki kriminogen duruma görə məhz onların məsuliyyət daşıdıqlarını bəyan edirlər". Bunu "Səs" qəzetinə açıqlamasında politoloq Elşən Manafov deyib.

Onun sözlərinə görə, Fransada hicablı qadınların hüquqları addım-başlı pozulur, onların dövlət, xüsusilə təhsil müəssisələrində çalışmalarına məhdudiyyətlər yaradırlar: "Multikultural dəyərlərə ehtiramla yanaşılan Fransada islamofobiya dövlət səviyyəsində təhdid olunma dərəcəsinə qaldırılır, islam dünyasının müqəddəs əmanətlərinə münasibətdə sayğısızlıq hökm sürür, dini etiqad azadlığının insan haqlarının ayrılmaz tərkib hissəsi sayılan Fransada mətbu orqanlarında islam müqəddəslərinin şəxsiyyəti məsxərəyə qoyulur, islam peyğəmbərini, əslində isə on milyonlarla müsəlmanları aşağılayan karikaturalar çoxmilyonluq nəşrlərlə tirajlar. Neomüstəmləkəçiliyin ab-havasından beynləri dumanlaşmış Fransız siyasətçilərinin bir qismi sanki bilərəkdən Avropa və müsəlman ölkə-

lərini sivilizasiyaların qarşısındurmasına sürükləyirlər. Fransa cəmiyyəti-dəki islamofobiya sonda Azərbaycanın ən ağırlı problemi olan Qarabağ ətrafındakı danışıqlara da təsirsiz ötürməyib. Fransa illərdən bəri bu problemə ikili standartlar çərçivəsində yanaşır xristian təs-sübkeşliyi ilə bağlı mövqeyini heç gizlətməyib".

E.Manafov onu da bildirdi ki, Ermənistanla bacılı dövlət sayılan Fransa illərdən bəri Qarabağ

probleminin ədalətli həlli çərçivəsində danışıqlarda əyləc mexanizmi rolunda çıxış etmiş, erməni diasporunun dəstəyi və göstərişi ilə Azərbaycanı demokratik inkişaf yolundan kənara çıxarmaqda suçlamışdır: "Bu isə dövlət və cəmiyyətimizdə Fransaya münasibətdə adekvat mövqe və baxışların formalaşmasına səbəb olmuşdur. Artıq 15 mart BMT Baş Assambleyası tərəfindən islamofobiya qarşı mübarizə günü elan olunmuşdur. Düşünürük ki, islamofobiyanın geniş amplitudada yayılmasında Fransanın özüməxsus rolu olduğundan Fransız islamofobiyanın təsir imkanları ayrıca tədqiqat obyekt olmalıdır".

GÜLYANƏ

Təhmasib Novruzov

Təbabətin bu gününün qısa icmalı

Çox yazılarımda haqqında söz açdığım Şükür kişinin bir maraqlı kəlamı da var idi. Su cuvarı olan, əlinin qabarı ilə on bir baş ailəni dolandıran bu "savadsız" kişi deyirdi ki, keçmişdə pensilin, aspirin yoxudu, adamlar 100-150 il ağrısız-acısız yaşayardı. İndi gündə bir dərman çıxır, amma 60 yaşından sonra adamlar yerindən tərpənə bilmir...

Şükür kişinin bu deyimini də o zamanlar uşaq ağılımızla bir qulağımızdan alıb o biri qulağımızdan buraxmışdıq havaya. Amma bir qulaqdan o biri qulağa keçəndə yolüstü alt şüurumuzda iz qoyub və yaşa dolduqca onun bu deyiminin də fəlsəfəsinə varmaq istədim. Doğrudan da, min illər əvvəl indiki təbabət elmindən əsər-əlamət belə olmadığı halda necə olurdu ki, insanlar yüz ildən çox yaşayırdılar və tarixdən bilirik ki, 80-90 yaşlarında qılınc sivirib düşmənlə üz-üzə döyüşürdülər? İndi isə 60-65 yaşda insan nəinki döyüş neydanına atıla, heç yerində rahat otura da bilmir. Belə çıxmırmı ki, indiki təbabət elmi insanların sağlamlığına deyil, qeyri-sağlamlığına xidmət edir?

Moskvada tibb fakültəsini birtirmiş, müasir təbabət elminə dərinləndirən vəqif olan, sonradan bir müddət Çində Tibet müalicə sistemi ilə məşğul olan və hazırda özünün müalicə üsulu ilə xəstələri dərman-sız-flansız müalicə edən bir həkim dostumun sadə və maraqlı spha-bəti var. Deyim siz də bilin.. Həkim dostum hər kəsin anladığı çox sadə formada insan bədənini bir cəmiyyətlə, dövlətlə müqayisə edir. Onun izahına görə hər bir insan orqanizmi bir dövlət kimidir. Onun düşünən başı, işləyən, döyüşən əlləri, qolları, hərəkətverici qüvvəsi ayaqları olduğu kimi, orqanizmi idarə edən müxtəlif funksiyalı orqanları var: ürək, böyrək, ağ ciyər, qara ciyər və s. Bütün bunlarla yanaşı bir də müdafiə sistemi və dövlətlərdəki xüsusi xidmət qurumlarına bənzər bir orqan da var. Bu orqan alt şüurdu. Alt şüur bədənə bütün orqanlarını nəzarətdə saxlamaqla, üst şüurdakı müdafiə sistemi ilə əlaqəlidir. Cəmiyyətdə yad ünsürlər peyda olanda xüsusi xidmət orqanı onu müyyənləşdirib müdafiə sisteminə xəbər verdiyi kimi, alt şüur da bədənə daxil olan yad cisimləri, yeni virusları dərhal müəyyənləşdirib, alt şüura xəbər verir. O da hər orqan üzrə olan müdafiə ordusunun içindən həmin orqana cavabdeh olan "alay"a əmr verir və ordu dərhal hücum çəkib həmin virusu məhv edir və ya orqanizmdən xaric edir. Çox sadə, bəsit formada, hər kəsin anladığı dildə insan orqanizmini təhlil edən həkim dostum bütün bunlardan sonra deyir: indiki təbabət elmi ağrıkəsicilər, antibiotiklər vasitəsilə orqanizmin müdafiə və xüsusi xidmət sisteminin, yəni alt şüurun və antivirus qüvvələrinin fəaliyyətini dondurur, nəticədə ağrılar keçir, amma virus orqanizmdə qalır, qidalanır, inkişaf edir, ən sonunda insan bədənini məhv edir.

Bilmirəm, ola bilsin ki, bugünkü təbabət elminin əsirinə çevrilmiş həkimlərimiz mənim, əslində həkim dostumun bu fikirləri ilə razılaşmasın. Bu da onların öz işləridir. Amma, Şükür kişi demiş, təbabət elmi inkişaf etdikcə insanların sağlamlıq yaşama ömürlərinin qısalmasını kiməsə inkar edə bilməz və bu, bütün bəşəriyyətin müşahidə etdiyi faktdır. Bu mənada problem bir ölkənin, bir cəmiyyətin deyil, bütün bəşəriyyətin problemidir. Ancaq öz ölkəmiz daxilində nələrsə etmək mümkündür və mənə təbiblərimiz, loğmanlarımız bu barədə düşüncələr, pis olmaz. Televiziylarımızda bir vaxtlar müğənnilər, sonralar şadlıq evləri reklam siyahısında liderlik edirdisə, bu gün qeyd-şərtsiz bu liderlik həkimlərimizə məxsusdur.

Yaxşı həkimin reklama ehtiyacı olmadığı fikrini birmənalı qəbul etsəm də, həkimlərimizin reklamına bir etirazım da yoxdu. Amma yaxşı olmazmı ki, həkimlərimiz təbii müalicə üsullarına, insan ömrünü gödəldən deyil, insan orqanizminin müdafiə sistemini, yəni tibbi dillə desək, immuniteti zəiflətməyə deyil, onun daha effektiv fəaliyyətinə yardım edən müalicə sistemində üstünlük versinlər? Bilirəm ki, indiki dünyamız elə labirintləşmiş bir hala gəlib çıxıb ki, bəziləri belə bir zamanda mənim bu mövzuda yazıma dodaq da büzəcəklər ki, kim nə hayda, bu nə hayda! Amma hesab edirəm ki, dünyanın əşrəfi olan insanların sağlamlığı, yaşadıkları onsuz da qısa olan ömrünün daha da qısaldılması, onu da ağrı-acılarla yaşaması indiki dünyanı hər şeydən daha çox narahat etməli və çıxış yolu tapılmalıdır. Niyə bu çıxış yolunu axtaran, tapan, dünya tibb elminə sübut edən bizdən olmasın? Axı biz bəşəriyyət tarixində ilkərə ən çox imza atan xalqlardanıq!..

"Ermənistan hərbiçiləri Qarabağdan tam və dərhal çıxarılmalıdır"

İqor Korotçenko: Qərb nizamlanma prosesinə yalnız bir halda buraxıla bilər- etiraf etsələr ki, Qarabağ erməniləri üçün status müzakirəsi yoxdur və ola da bilməz

Xəzər Strateji Araşdırmalar İnstitutunun (Rusiya) baş direktoru İqor Korotçenko "Moskva-Baku" portalına müsahibəsində Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın mətbuat konfransında Ermənistan-Azərbaycan münasibətlərinin normallaşması, Rusiya və KTMT ilə münasibətlər və Ermənistan-Azərbaycan münasibətləri ilə bağlı əsas tezislərini təhlil edib. Müsahibənin əsas məqamlarını oxucularımıza təqdim edirik.

- Ermənistanın baş naziri rəsmi Bakı Rusiya, Azərbaycan və Ermənistan liderlərinin üçtərəfli bəyanatlarında əksini tapmış Ermənistan-Azərbaycan münasibətlərinin normallaşdırılmasına dair razılaşmaları yerinə yetirməkdə ittiham edib. Deyirlər ki, biz sülhə, nəqliyyat və iqtisadi əlaqələrin qarşısının alınmasına hazırıq... Amma Azərbaycan guya "erməni soyqırımı"nın həyata keçirilməsi üçün sülh müqaviləsi imzalamasını istəyir.

- Hər zaman özünü təcavüzün qurbanı kimi göstərən, amma 30 ildir işğal altında olan Azərbaycan torpaqlarını talan edən təcavüzkar ölkə hansı sülhü istəyir? Təcavüzkar təslim olmaq məcburiyyətində qaldıqda sülh istəyir. Göründüyü kimi, ikinci Qarabağ müharibəsində məğlub olduqdan sonra möhlət alan Ermənistan işğalçı ölkə olmaqla indi yenidən lovğalanmağa, başını qaldırmağa, hansısa şərt qoymuş kimi davranaraq, Azərbaycana qarşı bütün bu ağılsız ittihamları irəli sürməyə çalışır. Nizami ordunun 10 min erməni əsgəri separatçı hərbişəkililmiş birləşmələr adı altında Azərbaycan Qarabağı ərazisindədir. Əslində bunların hamısı peşəkar erməni hərbiçiləridir. Ermənistan son vaxtlara qədər fürsət olduğu halda Laçın dəhlizi ilə hərbi kontingentinin rotasiyasını həyata keçirib, Avropadan Qarabağa silah, mina, "qonaq ifaçılar" gətirir, Azərbaycanı və Rusiyanı müxtəlif növ ittihamlarla qınayırdı. Azərbaycanlı ekofəalları dinc aksiyası Ermənistanın bu cür təxribatları davam etdirmək imkanını bağladı.

İkinci Qarabağ Müharibəsindən sonra regionda vəziyyət kəskin şəkildə dəyişib və hesab edirəm ki, İrəvan öz təxribatlarında və qonşularına qarşı növbəti ərazi iddialarında Cənubi Qafqazda onunla çiyin-çiyin verməyə hazır olan Qərbə arxalanacaq.

- Paşinyan Ermənistan-Azərbaycan nizamlanması üzrə danışıqlar formatının genişləndirilməsini, ABŞ və Almaniyanın daimi üzvlər kimi daxil edilməsini təklif edti...

- ATƏT-in Minsk qrupu sağ-salamat dünyasını dəyişdi. Qarabağ problemi həll olundu, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü bərpa edildi. Onda

yalnız bir məsələ qalır- bu, Qarabağın erməni əhalisinin Azərbaycanın siyasi məkanına inteqrasiyası və onların Azərbaycan vətəndaşlığını almasıdır. Gələcək budur. Qafqaza girməyə çalışan istənilən qeyri-regional oyunçular isə ən yaxşı halda prosesə yalnız bir halda buraxıla bilər- etiraf etsələr ki, Qarabağ erməniləri üçün bu statusun müzakirəsi yoxdur və ola da bilməz. İstənilən kənar oyunçular qəbul etməlidirlər ki, təkcə Qarabağ Azərbaycan deyil, həm də Qarabağ erməniləri Azərbaycan vətəndaşlarıdır. Və bu kateqoriyadan olan əhalinin digər Azərbaycan vətəndaşları və Azərbaycanın digər bölgələri ilə müqayisədə heç bir xüsusi imtiyazı olmayacaq və olmamalıdır. Bu şərtlər daxilində Qərbin hansısa vasitəçiliyindən danışmaq olar. Amma ABŞ və Almaniyanın danışıqlar formatında onun tərəfində iştirak etməsi səbəbindən Ermənistanın mövqeyini gücləndirmək- buna yol vermək olmaz. Qərb Azərbaycanla bütün şərti sərhədin perimetri boyunca Ermənistanla mülki missiya adı altında burada hərbi kontingenti yerləşdirməyə çalışaraq Cənubi Qafqaza kobud şəkildə dirmaşmaqda davam edəcək. Və təkcə Ermənistan deyil, Qarabağa da girməyə çalışır. Paşinyan fəal şəkildə buna nail olmağa, Rusiyanın Qarabağdakı sülhməramlı kontingentinin Qərb kontingenti ilə əvəzlənməsinə nail olmağa çalışır. Bu vəziyyətdə Bakı ilə Moskvanın mövqeləri tamamilə üst-üstə düşür: nə Ermənistan, nə də onun Qərb himayədarlarına fındıqçı rolunu oynaya-raq kartları qarışdırmağa icazə verilməyəcək. Ermənistanı Rusiya və Azərbaycanla razılaşmalarla, Paşinyanın imzasının da daxil olduğu üçtərəfli bəyanatların icrasına sərt şəkildə əməl etməyə məcbur etmək zamanı çatıb.

- Ermənistan hökumətinin başçısı Azərbaycan hakimiyyəti ilə Qarabağın erməni icmasının nümayəndələri arasında birbaşa danışıqlar prosesini beynəlxalq mexanizmlə müəyyən etməkdə israrlıdır.

- Mən artıq dedim ki, heç bir bey-

nəlxalq mexanizm mümkün deyil. Qarabağ Azərbaycandır, Qarabağın erməni icmasının nümayəndələri ilə danışıqlar yalnız Azərbaycan Respublikasının daxili işidir.

- Azərbaycan hakimiyyəti Qarabağın erməni icmasının nümayəndələrini indi Bakıda keçiriləcək reinteqrasiya məsələləri ilə bağlı yeni toplantıya dəvət edib. Paşinyan isə dedi ki, ictimaiyyət nümayəndələri Bakıdan qayıtmaya bilər...

- Bütün bunlar cəfəngiyatdır. Azərbaycan multikulturalizmə əsaslanan cəmiyyət qurmaq məntiqinə əsaslanan sivil dövlətdir. O, Qoşulmama Hərəkatının lideridir və bugünkü dünya turbulenti şəraitində bu strukturun rolu dəfələrlə artır. Ona görə də, təbii ki, Bakıya gələcək Qarabağın erməni icmasının nümayəndələri üçün bütün lazımi təhlükəsizlik təminatları tam şəkildə həyata keçiriləcək, onlara heç bir təhlükə yoxdur, əksinə, Azərbaycanın paytaxtında onlar gözənlir və qarşılanacaq. Çünki Azərbaycan Respublikasının siyasi rəhbərliyi Qarabağ ermənilərini öz vətəndaşları hesab edir və onların inteqrasiyası və ölkənin bütün Qarabağ iqtisadi rayonunun iqtisadi potensialının bərpası üçün hər şeyi edəcək.

Ona görə də Nikol Paşinyanın bütün bu cür bəyanatları bir sıra siyasi manipulyasiyaların və demagogiyanın tərkib hissəsidir.

- Vaxtilə müasir Ermənistan ərazisindən qovulmuş azərbaycanlılar, birincisi, Azərbaycan hakimiyyətinin Qarabağ erməniləri ilə birbaşa dialoqa başlamaq təşəbbüsünü dəstəkləmiş, ikincisi, erməni tərəfinə məktub göndərmişlər. Səlahiyyətli və onların məsələ ilə bağlı dialoqa başlamalarını gözləyirlər.

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə "İşğaldan azad olunmuş ərazilərə "Böyük Qayıdış" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

- Deməli, Paşinyan 1980-ci illərin sonlarında erməni separatçıların təşəbbüsü ilə törədilən faciəli hadisələrə qədər Ermənistan ərazisində yaşamış azərbaycanlıları belə bir

nələri geri qayıtmaq məsələsini qaldırırlar.

- Nəzəri cəhətdən hər şey mümkün, amma əsas şərtlər - İrəvanın bütövlükdə Ermənistan-Azərbaycan münasibətlərinin normallaşmasına konstruktiv yanaşması. İlk növbədə Qarabağ ermənilərinin Azərbaycanın hüquqi məkanına inteqrasiyası, onlara pasportların alınması, Ermənistanın bütün silahlı birləşmələrinin və Ermənistan ordusunun nizami hissələrinin Qarabağdan tam və dərhal çıxarılması məsələsini həll etmək lazımdır. Bütün bunlar addım-addım edilməlidir. Üçtərəfli bəyanat var və Paşinyan buna əməl etməlidir. Naxçıvana gəlinə, Ermənistan əvvəlcə ekstraterritorial statuslu Zəngəzur nəqliyyat dəhlizini açsın, sonra ermənilərin ora qayıtmasından danışırıq.

- Ermənistanın baş nazirinin bir-birini təkzib edən bəyanatları - dediyiniz kimi, hakimiyyətdə qalmaq üçündür?

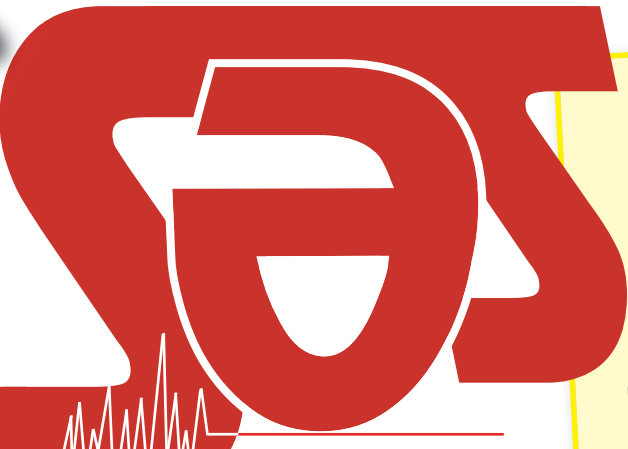
- Nikol Paşinyan nə istəsə deyə bilər. Mən əmin tərəfdarıyam ki, Ermənistan öz öhdəliklərini yerinə yetirməyə məcbur edilməlidir- siyasi, diplomatik və digər vasitələrlə. Çünki bu ölkə və bu baş nazir danışıqlar aparmaq iqtidarında deyil. Kütləvi rusofobik mitinglərə, Paşinyanın bu bitib-tükənməyən ovçuluğuna göz yummamalıyıq. Axı bizim əlimizdə güclü iqtisadi və siyasi rıçaqlar var və biz Ermənistanın baş nazirini konstruktiv davranışa məcbur etməliyəm və bundan utanmamalıyıq. Sonda Ermənistandan asılı olan Rusiya deyil, Rusiyadan asılı olan Ermənistan- dır. Bəli, Ermənistan suveren dövlətdir. Amma biz elə etməliyik ki, o, Qərb kəşfiyyatının, əsl məqsədi müşahidə etmək deyil, qalmaqalsı hazırlamaq olan müxtəlif növ avropalı "müşahidəçilər"-in forma geyindiyi meydana çevrilməsin. Cənubi Qafqazda yeni münafişə yaranmasını, hansı ki Al-nin Ermənistandakı mis-siyası bu gün buna çalışır.

- Azərbaycan Müdafiə Nazirliyinin ötən gün açıqladı ki, martın 5-dən sonra Ermənistan Silahlı Qüvvələri və erməni birləşmələri tərəfindən Azərbaycan mövqelərinin atəşə tutulması mütəmadi xarakter alıb. Azərbaycan MN bildirib ki, məqsəd Aİ missiyasının reaksiya verməsinə nail olmaqdır.

- Ermənistan ruhunda, mahiyyə- tində, mənəviyyatında təcavüzkar olaraq qalaraq, özünü qurban kimi göstərməkdə davam edəcək. Ona görə də Aİ missiyası adı altında çir- kin təxribatlar siyasəti davam edəcə- k.

- Ermənistanın baş naziri əlavə olaraq mövzunun davamında bildirdi ki, guya Naxçıvan ermə-

Tərcümə - Elçin Bayramlı

Pul əl çirkidir - məcazi yox, həqiqi mənada

Nağdsız ödəniş yollarından istifadə ən optimal variantdır

Həyatımızın mənası, problemlərimizin açarı hesab etdiyimiz pullar bizə xoşbəxtlik gətirmir, əksinə, sağlamlığımızı qurban verərək min bir zəhmətlə qazandığımız pullardan eyni zamanda xəstəliklər də qazanırıq. Həm kağız, həm də dəmir pullar əldən-ələ gezərək üzərində yüzrlər mikrob yaşadır, üstəlik, bu mikrobları hamıya ötürür. Pul vasitəsi ilə insandan insana keçən xəstəliklərin ilk sırasında tif, hepatit A, dizenteriya, miningit, dəri-zöhrəvi, ishal, qrip, parazit xəstəlikləri və vərəm yer alır.

Pul demə, mikrob yuvası de

Pulun üstündəki mikroblar əldən-ələ keçmək üçün çox münasib yer seçiblər. Pulu cibinizdə, çantanıza ataraq gəzdirməyin, pulqabında qapalı saxlayın, hər dəfə puldan

istifadə etdikdən sonra əllərini yuyun. Pulu qətiyyənlə qidalara eyni torbaya qoymayın.

Pulda mikrobun ötürülməsi ən çox qəssabxanalarda baş verir. Çünki ətə, bıçağa, ət kütüyünə vurduğu əli ilə sizin ödənişiniz qalığını verir. Beləcə çiy ətdən əlinə yoluxan mikrobları pula, puldakıları isə ətə ötürür, beləliklə siz o ətə əlinizi vurduqda, pulunuzun qalığını alıqda o mikroblar sizə də keçmiş olur. Üstəlik, bu mikrobların ən sadəsi, ən təhlükəsizi belə ciddi bağırsağ infeksiyalarına səbəb olaraq 90 faiz həyatı risk daşıyır.

Eyni zamanda, mağazalarda ərzaqları əli ilə verən satıcı həm də kassa aparatı arxasında olarsa, bu zaman da mikrobların yayılması ehtimalı çox olur. Çünki puldan əlinə keçən mikroblar əl vurduğu və sizin aldığınız qidalara keçir.

Gecə 6 saatdan az yatmaq peyvəndlərin effektivliyini azaldır

Yeni bir tədqiqat müəyyən edib ki, gecə 6 saatdan az yatan insanlara, xüsusilə gənc kişilərə tətbiq edilən peyvəndlərin immunitetə təsiri azalır. Anadolu Agentliyinin xəbərində deyilir ki, ekspertlər qrip və hepatit A-B-yə qarşı peyvənd edilən insanların analiz nəticələrini birləşdirərək yenidən təhlil ediblər. Araşdırma çərçivəsində 7 və 9 saat müddətində yatanlarla, 6 saatdan az yatan kişilərin antikor reaksiyaları müqayisə edilib. Nəticədə 6 saatdan az müddətdə yatan gənc kişilərə tətbiq edilən vaksinin immunitetə təsirinin azaldığı ilə bağlı güclü sübutlar aşkar edilib.

Eyni zamanda, qadınlarda qeyri-kafi yuxunun peyvənd təsirinin hormon səviyyələrinin dəyişməsi səbəbindən daha dəyişkən olduğu müəyyən edilib. Araşdırmanın müəllifi, Fransa Milli Sağlamlıq və Tibb İnstitutundan həkim K.Spiegel deyib: "İmmunologiya tədqiqatlarından bilirik ki, cinsi hormonlar immunitet sistemə təsir edir. Düzgün yuxu miqdarını ölçmək və peyvənddə cinsi hormonların rolunu müəyyən etmək üçün daha çox araşdırmaya ehtiyac var".

Mütəxəssislər qeyd ediblər ki, kifayət qədər yuxu olmadığı zaman COVID-19 peyvəndlərinin effektivliyi azala bilər. Eyni zamanda, tədqiqatçılar 6 saatdan az yatmağın immunitetə mənfi təsirlərini 60 yaşdan yuxarı olan şəxslərə nisbətən 18-60 yaş qrupunda daha çox görüldüyünü müşahidə ediblər.

Çikaqo Universitetindən Eve Van Kauter: "Düzgün yuxu müddəti peyvəndin xəstəliklərdən qoruma müddətini uzada bilər. Vaksinin təsiri orqanizmdən asılı olaraq dəyişir, lakin insanlar düzgün yuxu rejimi ilə peyvəndlərin bədəndəki təsirinə nəzarət edə bilər", - deyərək qeyd edib. Araşdırma "Current Biology" elmi jurnalında dərc olunub.

Ödənişi nağd olan ictimai nəqliyyat vasitələri də təhlükəlidir

İllərdir Bakıda ictimai nəqliyyatların kartla ödəmə sistemində keçilməsi prosesi davam edir. Böyük əksəriyyəti nağdsız ödəmə ilə olan ictimai nəqliyyat vasitələrində əvvəllər ciddi təhlükə vardı. Çünki sürücü gün ərzində minlərlə insandan pul alıb qaytarır. Əl gigiyenasının normal səviyyədə olmaması pullardakı mikrobların daha da çox yayılmasına səbəb olur, natəmiz əllərlə daşıyan hər cür bakteriya pullar vasitəsi ilə bir insandan başqa insana yoluxur. Avtobus sürücüsü, taksi şöfəri bu riskə daha yaxındır. Araşdırmalara görə kağız və metal pulların 81.7%-i xəstəlik törədən bakteriya daşıyır. Bu bakteriyalar meningit, vərəm, dəri-zöhrəvi, hepatit A, dizenteriya, müxtəlif ishallar, qrip və sətəlcəm kimi ciddi xəstəliklərlə yanaşı dəri yaralarına, sidik yolları infeksiyalarına səbəb ola bilər.

Qeyd edək ki, pul işi ilə məşğul olan bank işçiləri, kassa nəzarətçiləri, kafe və restoranlardakı ofisiantlar, bazar satıcıları risk altındadır, hər gün minlərlə manat pulu alıb verərək onlar mikroblarla birbaşa təmasda olurlar. Əksəriyyəti ölcəksiz fəaliyyət göstərir, əllərini dezinfeksiya məhlulları ilə yumur.

Görün nələrə səbəb olmuş...

Kanadada aparılan tədqiqatlara əsasən yalnız 7% pulda insan sağlamlığına zərər vurmayan bakteriya tapılıb. Yerdə qalan bütün kağız və dəmir pullar infeksiya mənbəyidir. Pulda olan bakteriyalar ən çox mədə-bağırsaq sistemində və dəridə yayılır, çünki pula toxunub əlimizi ya üzümüzə, ya bədənimizin başqa yerinə, yaxud da qidaya toxundururuq.

Pul vasitəsi ilə ən çox yayılan virus Norvalk virusudur. Ən çox yayılan bakteriyalar isə Stafilokok aureus pnevmoniyadır, o endokardit, meningit kimi ağır xəstəliklərə səbəb olur. Sonra Pseudomonas

bakteriyasıdır ki, o da sidik yollarının infeksiyası, sepsis və faringit kimi xəstəliklər yaradır, Enterobakter bakteriyası isə mədə-bağırsaq pozğunluğu yaradır.

Bank kartları və mobil ödəmə tətbiqləri çıxış yoludur

Artıq ölkəmizdə də çox istifadə edilən nağdsız ödəniş sistemi qərb ölkələrində illərdir tətbiq edilir. Buna görə də pulda olan bakteriyalar çox yayılır. Doğrudur, bank kartlarında da infeksiya var, lakin onları təmiz saxlamaq mümkündür. Yalnız özümüzə olduğu üçün tez-tez dezinfeksiya edə bilərik. Araşdırmalar həm də təsdiqləyir ki, pullar üzərində nəcisə olan bakteriyalar da təsbit edilib. Xüsusilə kağız pullar, istifadəsində lazımlı diqqət göstərilmədiyi üçün tədaviyə çıxdıqdan təxminən 6 ay sonra köhnəlir və bu köhnəlmə pulun çirklənməsini də asanlaşdırır.

Pulu yumaq lazımdır - amma evdə yox

Məlumat üçün qeyd edək ki, dünyanın inkişaf etmiş bir çox ölkəsinin təcrübəsinə görə dövriyyədə olan pullar hər 6 aydan bir həmin ölkənin mərkəzi bankında xüsusi texnologiya ilə yuyulub təmizlənir, yenidən tədaviyə buraxılır. Çünki təzə pul dövriyyədə olandan 6 ay sonra tamamilə mikrob yuvasına çevrilir.

Ümumiyyətlə, pulun fəsadından uzaq durmaq üçün əvvəlcə nəqd hesablaşmadan uzaqlaşmaq lazımdır. Əgər maksimum nağd hesablaşmadan uzaqlaşırıqsa və kart sistemindən istifadə etsək, bu sağlamlığımız üçün böyük addım deməkdir. Yeri gəlmişkən deyim ki, ölkəmizdəki bankomatlar çox sadə və azfunksionaldır.

Necə qorunmalı?

Pulların yaratdığı və yaydığı xəstəliklərin qarşısını almaq üçün pul istifadəsinin hər mərhələsində diqqətli olmaq lazımdır. Bankomatlardan çıxarılan pulun dərhal pulqabına yerləş-

dirilməsi bu tədbirlərin ən birincisidir. İkinci tədbir, mağaza və nəqliyyat vasitələrində pulun qalığını alandan sonra əllərin yuyulmasıdır. Ekspertlər məsləhət görür ki, pul sayarkən adət edilən əl tüpürcəklənməsi məsələsini birdəfəlik unutmaq lazımdır. Yeni pulların yaratdığı problemlərin önünə keçə bilmək üçün pul sayarkən barmaqlar ağzıya aparılaraq isladılmamalıdır. Uşaqların pulları ağızlarına aparması, dəmir pulla oynaması qadağan edilməlidir. Pulların yemək və içkilərlə təmasına maneə törədilməlidir. Pul ilə təmas edən əllər mikrob əleyhinə sabunla yuyularaq təmizlənməlidir. Pul cibdə deyil, daimi pulqabı içərisində saxlanmalıdır.

Xatırladaq ki, İsveçrədə bir bankın tələbi ilə dövlət səviyyəsində aparılan araşdırmada qrip virusunun, pullar üzərində 2 həftədən çox qala biləcəyi ortaya çıxdı. Alimlər müxtəlif qrip virus növlərini tədqiq edərkən həm dəmir, həm də kağız pulları laborator müayinələrindən keçirdilər. Məlum olub ki, kağız pulların üzərində sağlamlıq üçün təhlükəli olan qrip virusları 2 həftə yaşayır. Bu 2 həftə ərzində ən azı 2 min dəfə əl dəyişdirən pulların xəstə etdiyi canları siz hesablayın...

Lalə Mehralı

Baş redaktor: Bəhrüz Quliyev

Ünvanımız:
Bakı şəhəri, Üzeyir Hacıbəyov küçəsi, 66.
Şəhadətnəmə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
"ƏLİNCƏ" AZƏRBAYCAN XEYRİYYƏ CƏMİYYƏTİNİN ORQANI.
QƏZET 1991-Cİ İL YANVARIN 11-DƏN ÇIXIR
Tel: 598-33-90
Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet bazar və bazar ertəsindən başqa hər gün nəşr olunur

Tiraj: 4000

Çörəyin ucuzlaşması hansı səbəblərlə bağlıdır?

“Bildiyiniz kimi, ötən il dekabr ayının əvvəllərində unun qiymətində ucuzlaşma müşahidə edildi. Bu da ümumilikdə dünyada taxıl və buğdanın ucuzlaşması ilə əlaqədar idi”. Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında iqtisadçı Eyyub Kərimli deyib.

İqtisadçı bildirib ki, həmin ucuzlaşma öz nəticəsini çörəyin qiymətində hələ indi göstərdi: "Çünki belə qiymət dəyişiklikləri dərhal öz əksini tapmır. Ümumiyyətlə, taxıl və un məmulatları öncədən əldə edilir və stoklanır. Müəyyən qiymət dəyişiklikləri bir müddətdən sonra özünü göstərməyə başlayır. Eyni zamanda, sahibkarlar tərəfindən sabitliyin daha uzun sürməsi gözlənilirdi. Çünki unun qiymətinin aşağı düşməsi bəzən müvəqqəti xarakter daşıya bilər. Bununla əlaqədar keçən ilin dekabrında unun qiymətinin aşağı düşməsi stoklarda çörəyin qiymətinə də təsir edir. Bu sevdindirici haldır. Artıq ölkədə rəqabətli bazar iqtisadiyyatı formalaşır. Bu da öz növbəsində qiymətlərə müsbət təsiri göstərir. Rəqabətlik təmin edildəndə qiymətlər tələb-təşkil əsasında tənzimlənir və süni qiymət artımına yol verilmir".

Ləman Əlizadə